

PORADNIK

DLA PODMIOTÓW UCZESTNICZĄCYCH
W PROGRAMIE INICJATYWY WSPÓLNOTOWEJ
EQUAL
DLA POLSKI 2004-2006

W ZAKRESIE DOTYCZĄCYM
ZASAD PRZENOSZENIA PRAW AUTORSKICH
I UDZIELANIA LICENCJI

WARSZAWA 2006

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. PODSTAWOWE INFORMACJE Z ZAKRESU PRAWA AUTORSKIEGO.....	5
1. PRAWO AUTORSKIE.....	5
2. UTWÓR W PRAWIE AUTORSKIM.....	6
a) <i>Pojęcie utworu</i>	6
b) <i>Co jest utworem?</i>	6
c) <i>Co nie jest utworem?</i>	8
3. TWÓRCA W PRAWIE AUTORSKIM	8
4. UMOWY ZWIĄZANE Z PRAWEM AUTORSKIM	9
a) <i>Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych</i>	9
b) <i>Umowa licencyjna</i>	10
5. PRAWO AUTORSKIE I OBOWIĄZKI PARTNERA, ADMINISTRATORA ORAZ INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ EQUAL (FRAGMENT UZUPEŁNIENIA PROGRAMU) ..	11
a) <i>Obowiązki Partnera</i>	11
b) <i>Obowiązki Administratora</i>	12
c) <i>Obowiązki Instytucji Zarządzającej EQUAL</i>	12
6. PRZENOSZENIE PRAW AUTORSKICH DO REZULTATU W PROGRAMIE EQUAL – KROK PO KROKU	13
a) <i>Twórca produktu składającego się na rezultat przenosi majątkowe prawa autorskie na Partnera</i>	14
b) <i>Partner przenosi prawa autorskie do produktów składających się na rezultat na Administratora partnerstwa</i>	15
c) <i>Administrator przenosi prawa autorskie do rezultatu na IZ</i>	16
d) <i>IZ udziela licencji Administratorowi</i>	17
e) <i>Administrator udziela sublicencji Partnerom</i>	17
III. WZORY POSTANOWIEŃ UMÓW O PRZENIESIENIE PRAW AUTORSKICH I UDZIELENIE LICENCJI	18
1. UWAGI	18
2. POSTANOWIENIA UMÓW O PRZENIESIENIE AUTORSKICH PRAW MAJĄTKOWYCH	20
- <i>Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa ,majątkowe do serwisu internetowego/prezentacji multimedialnej</i>	20
- <i>Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe do programu komputerowego</i>	23
- <i>Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe do utworu audiowizualnego</i>	26
- <i>Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe do opracowania _____</i>	28
3. POSTANOWIENIA UMÓW LICENCYJNYCH.....	31
- <i>Wzór postanowień umowy licencyjnej do serwisu internetowego/prezentacji multimedialnej</i>	31
- <i>Wzór postanowień umowy licencyjnej do programu komputerowego</i>	32
- <i>Wzór postanowień umowy licencyjnej do utworu audiowizualnego</i>	33
- <i>Wzór postanowień umowy licencyjnej do opracowania _____</i>	34

3. WZORY „OŚWIADCZENIA TWÓRCY O WYKONANIU UTWORU” ORAZ „OŚWIADCZENIA PARTNERA O OTRZYMANIU UTWORU”	36
- Wzór „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu”	36
- Wzór „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu”	36
IV. PRAWO AUTORSKIE W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH	37

I. WSTĘP

Obowiązkowym elementem Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL (PIW EQUAL) jest upowszechnianie rezultatów wypracowanych przez Partnerstwa na rzecz Rozwoju. W rozumieniu Ustawy o prawie autorskim produkty składające się na rezultaty Partnerstw są utworami, w związku z czym ich twórcy podlegają automatycznie ochronie prawnej. Zawarcie umowy o dofinansowanie nie jest warunkiem wystarczającym, aby rezultat mógł być upowszechniany przez Instytucję Zarządzającą oraz wykorzystywany przez instytucje spoza Partnerstwa - konieczne jest zawarcie dodatkowych umów, określających szczegółowo utwory, do których prawa autorskie będą przenoszone, nabywców tych praw, oraz pola eksploatacji, których przeniesienie praw dotyczy. Aby zapewnić Partnerom korzystanie z rezultatu i jego upowszechnianie nieodzownym elementem jest też udzielenie przez Instytucję Zarządzającą licencji Administratorom Partnerstw, którzy z kolei udzielą sublicencji Partnerom.

Sposób uregulowania kwestii związanych z majątkowymi prawami autorskimi do rezultatów Programu EQUAL wynika z konieczności dostosowania zasad Programu EQUAL w tym zakresie do wytycznych Komisji Europejskiej określonych w „Komunikacie Komisji do Państw członkowskich z dnia 14 kwietnia 2000 r. ustanawiającym wytyczne dla Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dotyczące współpracy ponadnarodowej w celu promowania nowych sposobów walki z dyskryminacją i nierównościami na rynku pracy” (C2000, 853). Zgodnie z art. 38 Komunikatu rezultaty wypracowane w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL stają się „własnością publiczną”. Postanowienia Komunikatu znajdują odzwierciedlenie w prawie krajowym regulującym zasady Programu EQUAL w Polsce, w Uzupełnieniu Programu, w tym w umowie o dofinansowanie działania w ramach programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006 (Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1206 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 373 i z 2006 r. Nr 103, poz. 707), jak również w umowie o Partnerstwie na rzecz Rozwoju.

Poniżej znajdują Państwo opis podstawowych zagadnień związanych z prawem autorskim, wzory umów oraz najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi dotyczące prawa autorskiego – jest to materiał informacyjny dla podmiotów uczestniczących w realizacji Programu EQUAL. Jego celem jest dostarczenie podstawowych informacji o prawach autorskich, w kontekście przepisów polskiego prawa dotyczących praw autorskich i zasad realizacji Programu – w odniesieniu do obowiązków uczestników Programu związanych z nabyciem i przeniesieniem ww. praw. Poradnik składa się z następujących części, które zawierają:

- podstawowe informacje z zakresu prawa autorskiego (pojęcie „utworu” i „twórcy”, treść prawa autorskiego, umowa o przeniesienia autorskich praw majątkowych, umowa licencyjna, praktyczny opis procesu przenoszenia praw autorskich),
- wzory umów o przeniesienie autorskich praw majątkowych i udzielenie licencji wraz z komentarzem,
- prawo autorskie w pytaniach i odpowiedziach – niniejsza część Poradnika, przygotowana w oparciu o pytania przedstawione przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu EQUAL.

Kluczowe terminy zostały **wytłuszczone i podkreślone** w miejscach, gdzie znajdują się ich objaśnienia.

II. PODSTAWOWE INFORMACJE Z ZAKRESU PRAWA AUTORSKIEGO

1. PRAWO AUTORSKIE

Dziedzina prawa autorskiego należy do gałęzi prawa cywilnego. Podstawowym źródłem prawa jest dla tej dziedziny *Kodeks cywilny* oraz *ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych* (Dz.U. z 2000 r. Nr 80 poz 204 ze zm.) – zwana dalej ustawą. W związku z tym do regulacji prawa autorskiego zastosowanie mają zasady prawa cywilnego, np. zasada autonomii woli stron.

Prawa autorskie mają charakter dwuczłonowy. Składają się nań prawa o charakterze osobistym i prawa o charakterze majątkowym. Jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej, autorskie **prawa osobiste** chronią nieograniczoną w czasie i nie podlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do:

- 1) autorstwa utworu,
- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo,
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania,
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności,
- 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Prawa osobiste mają zatem charakter niemajątkowy, nie podlegają zbyciu ani zrzeczeniu się a ich ochrona nie jest ograniczona w czasie (trwają również po śmierci twórcy). Twórca może natomiast zobowiązać się do niewykonywania praw osobistych w określony sposób.

Autorskie **prawa majątkowe** polegają na prawie do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu. Konstrukcja praw majątkowych zbliżona jest do konstrukcji prawa własności odnoszącego się do rzeczy. Składa się nań zespół uprawnień związanych z korzystaniem z utworu i pobieraniem zeń pożytków (wynagrodzenia) oraz rozporządzanie utworem na określonych **polach eksploatacji**. Ustawa w sposób przykładowy określa pola eksploatacji. Określenie pól w umowie:

- a) zależy od okoliczności faktycznych (np. istnienie określonych technologii),
- b) podlega zmianom w czasie (przykładowo: rozwój określonych technologii),
- c) w przypadku rozporządzania prawami - uzależnione jest od woli stron.

Przykładowo, odrębne pola eksploatacji stanowią:

- 1) **w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu** - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,

- 2) **w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono** - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
- 3) **w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2** - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym;

KIEDY WYGASAJĄ AUTORSKIE PRAWA MAJĄTKOWE?

Z zastrzeżeniem przypadków szczególnych, autorskie prawa majątkowe wygasają z upływem lat siedemdziesięciu:

- 1) *od śmierci twórcy, a do utworów współautorskich - od śmierci współtwórcy, który przeżył pozostałych,*
- 2) *w odniesieniu do utworu, którego twórca nie jest znany - od daty pierwszego rozpowszechnienia, chyba że pseudonim nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości autora lub jeżeli autor ujawnił swoją tożsamość,*
- 3) *w odniesieniu do utworu, do którego autorskie prawa majątkowe przysługują z mocy ustawy innej osobie niż twórca - od daty rozpowszechnienia utworu, a gdy utwór nie został rozpowszechniony - od daty jego ustalenia,*
- 4) *w odniesieniu do utworu audiowizualnego - od śmierci najpóźniej zmarłej z wymienionych osób: głównego reżysera, autora scenariusza, autora dialogów, kompozytora muzyki skomponowanej do utworu audiowizualnego.*

2. UTWÓR W PRAWIE AUTORSKIM

a) Pojęcie utworu

Podstawowym pojęciem prawa autorskiego jest **utwór** – niematerialne dobro prawne, które należy odróżnić od nośnika, na którym utwór jest utrwalony. Zgodnie z definicją ustawową utwór to:

każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia.

Utwór zatem:

- a) wykonany jest przez osobę fizyczną (twórcę),
- b) posiada indywidualny charakter,
- c) stanowi przejaw działalności twórczej i
- d) musi zostać ustalony.

Przyjmuje się, że utwór musi stanowić subiektywnie – z punktu widzenia twórcy – wytwór nowy, będący efektem działalności kreacyjnej twórcy. Określenie danego dzieła jako utworu wymaga dokonania analizy konkretnego przypadku.

b) Co jest utworem?

Ustawa wskazuje wprost, że przedmiotami prawa autorskimi mogą być przykładowo: utwory wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe), utwory plastyczne, fotograficzne, wzornictwa przemysłowego, architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne, muzyczne i słowno-muzyczne, audiowizualne (w tym filmowe). Dla uznania danego wytworu za utwór nie mają znaczenia wartość utworu, cel jego stworzenia, nakład pracy i środków użytych do stworzenia utworu, czy sprzeczność powstania utworu z przepisami prawa.

W przypadku projektów realizowanych w ramach Programu EQUAL do najczęściej spotykanych utworów będą należały: opracowania tekstowe i tekstowo - graficzne zawierające opis, metody realizacji przedsięwzięć (np. standardy prowadzenia ośrodków – placówek określonego rodzaju); utwory dźwiękowe, wizualne i audiowizualne, w tym filmy (np. szkoleniowe); programy komputerowe, niektóre bazy danych, kompletne serwisy internetowe bądź prezentacje multimedialne.

Kompletne serwisy internetowe bądź prezentacje multimedialne najczęściej będą miały charakter złożony, obejmując inne utwory, w tym słowne, graficzne, dźwiękowe, programy komputerowe etc. Natomiast zbiory, antologie, czy bazy danych spełniające cechy utworu są przedmiotem prawa autorskiego, gdy przyjęty w nich dobór, układ lub zestawienie ma twórczy charakter, nawet jeżeli zawierają nie chronione materiały. Jeśli bazy danych oparte są na kryterium typowym, standardowo stosowanym (np. alfabetycznym, chronologicznym – jak chociażby w przypadku książek telefonicznych, adresowych, indeksów branżowych etc.) pozbawione są charakteru twórczego, wobec czego nie podlegają ochronie na podstawie prawa autorskiego¹.

Programy komputerowe podlegają natomiast ochronie jak utwory literackie. Ochrona przyznana programowi komputerowemu obejmuje wszystkie formy jego wyrażenia (a więc przykładowo zarówno kod źródłowy, jak i kod maszynowy). Idee i zasady będące podstawą jakiegokolwiek elementu programu komputerowego, w tym podstawą łączny, nie podlegają ochronie.

Należy podkreślić, że prawo polskie nie zawiera definicji legalnej programu komputerowego, a ustalenie czy dany utwór jest programem komputerowym wymaga analizy konkretnego przypadku.

W odniesieniu do programów komputerowych na autorskie prawa majątkowe składają się uprawnienia do:

- a) **trwałego lub czasowego zwielokrotnienia programu komputerowego** w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiegokolwiek formie,
- b) **tłumaczenia, przystosowywania, zmiany układu lub jakichkolwiek innych zmian w programie komputerowym**, z zachowaniem praw osoby, która tych zmian dokonała,

¹ Nie wyklucza to natomiast ochrony takich dzieł na podstawie ustawy z dnia 27.07.2001 r. o ochronie baz danych (Dz.U. Nr 128, poz. 1402), czy w przypadku zbiorów zawierających dane osobowe – na podstawie ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101 poz. 926 ze zm.)

- c) **rozpowszechniania**, w tym użyczenia lub najmu, programu komputerowego lub jego kopii.

Szczególnym przypadkiem jest opracowanie cudzego utworu, w szczególności tłumaczenie, przeróbka, adaptacja - są one przedmiotem prawa autorskiego bez uszczerbku dla prawa do utworu pierwotnego. Za opracowanie nie uważa się utworu, który powstał w wyniku inspiracji cudzym utworem (utwór inspirowany). Twórca opracowania nie nabywa żadnych praw do utworu oryginalnego. Dokonanie opracowania nie wymaga zezwolenia autora utworu pierwotnego, z wyjątkiem m.in. programów komputerowych i baz danych. Natomiast rozporządzanie i korzystanie z opracowania zależy od zezwolenia twórcy utworu pierwotnego (prawo zależne), chyba że autorskie prawa majątkowe do utworu pierwotnego wygasły (patrz ramka powyżej „Kiedy wygasają prawa autorskie”).

c) Co nie jest utworem?

Z mocy ustawy utworami nie są: akty normatywne lub ich urzędowe projekty, urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole, opublikowane opisy patentowe lub ochronne, proste informacje prasowe. Jednak projekt aktu normatywnego, nie posiadający urzędowego charakteru, np. sporządzony przez podmiot prywatny i nie będący jeszcze przedmiotem prac legislacyjnych, podlega ochronie prawnoautorskiej.

3.TWÓRCA W PRAWIE AUTORSKIM

Pierwotnym podmiotem prawa autorskiego co do zasady jest **twórca** (osoba fizyczna). Twórca nabywa prawa autorskie z mocy prawa w wyniku stworzenia utworu - nie musi dokonywać jakiegokolwiek czynności prawnej aby te prawa nabyć. Ochrona przysługuje mu niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności np. rejestracji jako znaku towarowego lub patentu, umieszczenia określonych oznaczeń (np. ©) bądź adnotacji. Do jednego utworu prawa autorskie mogą przysługiwać więcej niż jednej osobie – w szczególności dotyczyć to może współtwórców.

WAŻNE! *Istnieje domniemanie prawne wzruszalne (tzn. można je obalić dowodem przeciwnym), że wielkości udziałów współtwórców w prawie autorskim są równe. Do autorskich praw majątkowych przysługujących współtwórcom stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych.*

Pracodawca, którego pracownik stworzył utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy, nabywa (jeżeli ustawa lub umowa o pracę nie stanowią inaczej) z chwilą przyjęcia utworu, autorskie prawa majątkowe w granicach wynikających z celu umowy o pracę i zgodnego zamiaru stron. Ponadto, jeżeli umowa o pracę nie stanowi inaczej, z chwilą przyjęcia utworu pracodawca nabywa własność przedmiotu, na którym utwór utrwalono. Dla nabycia praw przez pracodawcę do danego utworu jest istotna treść stosunku pracy (czyli to, co zapisano w umowie o pracę), w tym także indywidualny zakres obowiązków pracownika. Musi on przynajmniej obejmować wykonywanie utworów danego rodzaju. Rozwiązaniem optymalnym jest

wprowadzenie do umowy o pracę postanowień określających utwory, które są wykonywane przez pracownika oraz warunków na jakich pracodawca nabywa do nich prawa autorskie. Co do zasady pracownikowi nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu nabycia przez pracodawcę praw autorskich do utworu wykonanego w ramach stosunku pracy – co nie wyklucza przyznania takiego wynagrodzenia na mocy postanowień umowy pomiędzy pracodawcą a pracownikiem.

4. UMOWY ZWIĄZANE Z PRAWEM AUTORSKIM

a) Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych

Umowa o Partnerstwie na rzecz Rozwoju zobowiązuje Partnerów i Administratora do przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworu powstałego w ramach realizacji Programu IW EQUAL, jednak zapisy w niej zawarte nie wyczerpują wymagań związanych z przeniesieniem tych praw określonych przez Ustawę o prawach autorskich i prawach pokrewnych. W związku z tym konieczne jest zawarcie przez Partnerów i Administratorów odrębnych umów o przeniesienie autorskich praw majątkowych, szczegółowo określających pola eksploatacji, do których prawa są przenoszone. Dotyczy to zarówno Partnerstw, które przeszły na nowy wzór umowy o dofinansowanie Działania 2, jak i tych, które się na to nie zdecydowały. Partnerzy i Administrator nie powinni włączać do umowy o Partnerstwie na rzecz Rozwoju szczegółowych postanowień umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych.

Trzeba też mieć na uwadze, że wadliwe postanowienia umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych mogą wpłynąć na zakres praw przenoszonych przez Administratora na Instytucję Zarządzającą, dlatego też należy podkreślić znaczenie stosowania przez wszystkie Partnerstwa na rzecz Rozwoju wzorów umów załączonych do niniejszego Poradnika.

Autorskie prawa majątkowe odpowiadają zasadom obowiązującym w prawie cywilnym (generalna zasada zbywalności praw majątkowych) i mają charakter zbywalny – zarówno w drodze umów jak i dziedziczenia. Nabywca autorskich praw majątkowych może przenieść je na inne osoby, chyba że umowa stanowi inaczej.

Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych obejmuje pola eksploatacji wyraźnie w niej wymienione. Umowa może dotyczyć tylko pól eksploatacji, które są znane w chwili jej zawarcia. Należy też pamiętać o obowiązującej tu zasadzie, że „nie można zbyć więcej praw niż się posiada” - nabywca autorskich praw majątkowych może je zatem zbyć tylko w takim zakresie i w odniesieniu do takich pól eksploatacji, w jakim uprzednio prawa te nabył. Zbycie autorskich praw majątkowych oznacza, że twórca bądź inny podmiot zbywający te prawa przestaje być ich dysponentem, w zakresie w jakim nastąpiło zbycie (np. w odniesieniu do określonych pól eksploatacji).

We wzorach umów dołączonych do niniejszego poradnika zawarto otwarte listy przykładowych pól eksploatacji. Niemożliwe jest dokładne określenie w ogólnym wzorze umowy wszystkich pól eksploatacji do wszystkich utworów, które powstały

jako rezultaty projektów, dlatego pola eksploatacji wymienione w konkretnej umowie, muszą zostać dostosowane do utworu, do którego faktycznie przenoszone są prawa.

Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Nie zachowanie wymaganej formy pisemnej skutkuje nieważnością umowy. Do zachowania formy pisemnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli (umowy) względnie w postaci elektronicznej opatrzone podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, przeniesienie własności egzemplarza utworu nie powoduje przejścia autorskich praw majątkowych do utworu, a przejście autorskich praw majątkowych nie powoduje przeniesienia na nabywcę własności egzemplarza utworu.

UWAGA! *Nieważna jest umowa, lub jej część, przenosząca prawa majątkowe wszystkich utworów lub wszystkich utworów określonego rodzaju tego samego twórcy mających powstać w przyszłości.*

Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych może mieć charakter zarówno odpłatny, jak i nieodpłatny. W przypadku umów zawieranych pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w Programie EQUAL istnieje wymóg nieodpłatnego przenoszenia praw autorskich.

Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, twórca zachowuje wyłączne prawo zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego (tj. przykładowo sporządzania opracowań, tłumaczeń, czy przeróbek), nawet jeśli w umowie postanowiono o przeniesieniu całości autorskich praw majątkowych. Należy podkreślić, że w odniesieniu do umów zawieranych pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w Programie EQUAL istnieje wymóg przenoszenia na rzecz nabywcy utworu wyłącznego prawa zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, a więc zapis o przeniesieniu tego prawa musi się w niej znaleźć.

b) Umowa licencyjna

Umowa licencyjna upoważnia licencjobiorcę do korzystania z utworu na określonych polach eksploatacji i na warunkach określonych w tej umowie. Udzielić licencji może twórca bądź podmiot, który nabył autorskie prawa majątkowe do danego utworu, bądź licencjobiorca (tzw. sublicencja). Istotne jest aby odbyło się to zgodnie z zasadą, że „nie można zbyć więcej praw niż się posiada”. Przykładowo, jeżeli dany podmiot nabył prawa autorskie do danego utworu na określonych polach eksploatacji - udzielnie licencji przez nabywcę kolejnemu podmiotowi („umowa licencyjna”) może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do tych pól.

UWAGA! W przypadku braku wyraźnego postanowienia o przeniesieniu praw, uważa się, że twórca udzielił licencji.

Licencja może być ograniczona – w szczególności co do zakresu, miejsca i czasu korzystania z utworu. Jeżeli w umowie nie postanowiono odmiennie, umowa licencyjna uprawnia do korzystania z utworu w okresie pięciu lat na terytorium

państwa, w którym licencjodawca ma swoją siedzibę. Jeżeli umowa nie zastrzega wyłączności korzystania z utworu w określony sposób (licencja wyłączna), udzielenie licencji nie ogranicza udzielenia przez twórcę upoważnienia innym osobom do korzystania z utworu na tym samym polu eksploatacji (licencja niewyłączna). Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, licencjodawca nie może upoważnić innej osoby do korzystania z utworu w zakresie uzyskanej licencji (zakaz udzielania sublicencji). **Umowa licencyjna wyłączna wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.** Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, a licencji udzielono na czas nie oznaczony, twórca może ją wypowiedzieć z zachowaniem terminów umownych, a w przypadku ich braku na rok naprzód, na koniec roku kalendarzowego. Licencję udzieloną na okres dłuższy niż pięć lat uważa się, po upływie tego terminu, za udzieloną na czas nie oznaczony.

5. PRAWO AUTORSKIE I OBOWIĄZKI PARTNERA, ADMINISTRATORA ORAZ INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ EQUAL (fragment Uzupełnienia Programu)

a) Obowiązki Partnera

Partner w Partnerstwie na Rzecz Rozwoju (dalej → PRR) jest zobowiązany do:

- 1) zawarcia z twórcą utworu mającego powstać w związku z realizowanymi w ramach PRR przez Partnera zadaniami (oraz innego utworu pozostającego w jakimkolwiek związku z rezultatami realizacji zadania Partnera) umowy o nieodpłatne przeniesienie autorskich praw majątkowych, wraz z wyłącznym prawem zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego na rzecz Partnera; umowa ta powinna zawierać zobowiązanie twórcy utworu do złożenia „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu” wraz z dokumentacją techniczną utworu nie później niż z upływem terminu realizacji projektu lub
- 2) złożenia Administratorowi PRR w terminie 7 dni od dnia otrzymania utworu „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu”, w przypadku gdy Partnera z twórcą utworu łączy stosunek pracy w rozumieniu Kodeksu pracy, a umowa o pracę zawarta między Twórcą a Partnerem nie zawiera postanowień dotyczących prawa własności utworów wykonanych w ramach stosunku pracy;
- 3) nieodpłatnego przeniesienia na podstawie umowy o PRR autorskich praw majątkowych, wraz z wyłącznym prawem zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego do utworu mającego powstać w związku z realizowanymi przez Partnera zadaniami w ramach PRR (oraz innego utworu pozostającego w jakimkolwiek związku z rezultatami realizacji zadania Partnera) na rzecz Administratora;
- 4) potwierdzenia w umowie o PRR:
 - a) przysługujących mu wyłącznych i nieograniczonych autorskich praw majątkowych z chwilą otrzymania „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu” lub utworu od twórcy,

- b) prawa Administratora do dalszego przeniesienia nabytych na podstawie umowy o Partnerstwie na rzecz Rozwoju autorskich praw majątkowych do utworu bez zgody Partnera.

b) Obowiązki Administratora

Administrator Partnerstwa na rzecz Rozwoju jest zobowiązany do:

- 1) nieodpłatnego przeniesienia, na podstawie umowy o dofinansowanie Działania w ramach programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006, autorskich praw majątkowych wraz z wyłącznym prawem zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego na rzecz Instytucji Zarządzającej EQUAL (dalej → IZ EQUAL);
- 2) potwierdzenia w umowie o dofinansowanie Działania w ramach programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006:
 - a) przysługujących mu wyłącznych i nieograniczonych autorskich prawach majątkowych z chwilą otrzymania od Partnera „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu” lub „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu”,
 - b) prawa IZ EQUAL do dalszego przeniesienia nabytych na podstawie umowy o dofinansowanie Działania autorskich praw majątkowych do utworu bez zgody Administratora;
- 3) niezwłocznego poinformowania IZ EQUAL o otrzymaniu „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu” lub „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu” i przekazaniu mu dokumentacji technicznej utworu;
- 4) podjęcia działań zmierzających do uzyskania „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu” lub „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu” najpóźniej w ostatnim dniu obowiązywania umowy o dofinansowanie Działania w ramach programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006.

c) Obowiązki Instytucji Zarządzającej EQUAL

Instytucja Zarządzająca EQUAL jest zobowiązana do udzielenia na rzecz Administratora, na podstawie umowy o dofinansowanie Działania w ramach programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006, nieodpłatnej licencji niewyłącznej do utworu objętego „Oświadczeniem twórcy o wykonaniu utworu” lub „Oświadczeniem Partnera o otrzymaniu utworu”, wraz z prawem dalszego nieodpłatnego udzielania licencji na rzecz Partnera.

Nieodpłatne przeniesienie praw autorskich wraz z wyłącznym prawem zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego oraz nieodpłatne udzielenie licencji niewyłącznej do utworu obejmuje następujące pola eksploatacji:

- 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu – wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,

- 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono – wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
- 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Przeniesienie autorskich praw majątkowych oraz nieodpłatne udzielenie licencji niewyłącznej do utworu:

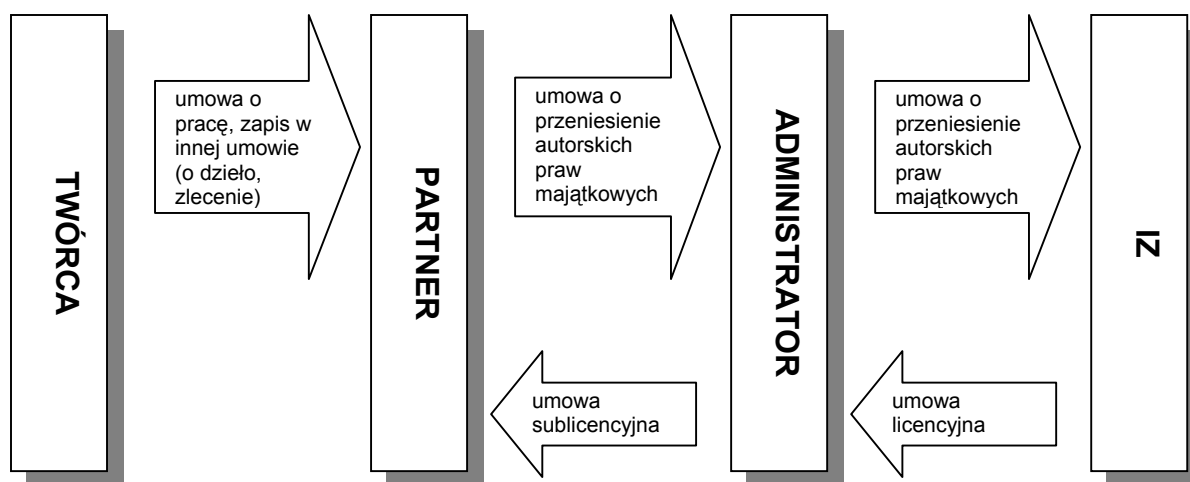
- 1) następuje z chwilą otrzymania „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu” lub „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu”;
- 2) dotyczy stanu, w jakim powinien się znajdować utwór po zakończeniu realizacji Działania przez Partnerstwo na rzecz Rozwoju zgodnie z programem Działania.

6. PRZENOSZENIE PRAW AUTORSKICH DO REZULTATU W PROGRAMIE EQUAL – KROK PO KROKU

W tej części pokażemy na przykładzie jaki, krok po kroku, jest sposób postępowania związany z przeniesieniem na Instytucję Zarządzającą EQUAL autorskich praw majątkowych do rezultatu.

W uproszczeniu schemat wygląda następująco:

- a) Twórca przenosi prawa autorskie do utworu na Partnera,
- b) Partner przenosi prawa autorskie na Administratora,
- c) Administrator przenosi prawa autorskie na IZ,
- d) IZ udziela licencji Administratorowi,
- e) Administrator udziela sublicencji Partnerom,

Jest to jedyny zgodny z prawem sposób przeniesienia praw autorskich do rezultatów na IZ, tak aby mogły z nich korzystać Partnerstwa w ramach których te rezultaty powstały i jednocześnie umożliwić szerokie upowszechnianie tych rezultatów.

Przeanalizujemy, jak będzie wyglądało, krok po kroku, postępowanie wszystkich stron na przykładzie partnerstwa, którego rezultatem jest model szkolenia zawodowo-aktywizującego. Na model składają się:

- model szkoleń aktywizujących skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych i ich rodzin,
- programy szkoleniowe przygotowujące do zawodu wraz z materiałami dydaktycznymi,
- model współpracy z instytucjami zajmującymi się bezrobotnymi (PUP i OPS) przy rekrutacji na szkolenia,
- model zarządzania szkoleniem realizowanym przez kilka podmiotów: instytucję szkoleniową (szkolenie zawodowe) oraz OPS (szkolenie aktywizujące), obejmujące przepływ informacji i danych.

Partnerami w Partnerstwie są:

- Uczelnia Wyższa (Administrator)
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Powiatowy Urząd Pracy
- Instytucja Szkoleniowa

a) Twórca produktu składającego się na rezultat przenosi majątkowe prawa autorskie na Partnera

Na rezultat składa się grupa modeli, które mogą być opracowane albo przez pracowników Partnerów (osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę) lub osoby realizujące powierzone im zadania na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia. W momencie, kiedy opracują one dany model szkoleniowy, lub np. podręcznik stają się twórcami. Aby Partner mógł przekazać Administratorowi autorskie prawa majątkowe² do tych modeli, czy podręczników, musi je najpierw nabyć od twórców.

W przypadku gdy twórca jest pracownikiem Partnera (jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę), zazwyczaj nie jest konieczne podejmowanie żadnych kroków, ponieważ jeśli w umowie o pracę nie ma zapisu wykluczającego nabycie majątkowych praw autorskich do utworu stworzonego przez pracownika w ramach stosunku pracy, prawa te przechodzą na pracodawcę automatycznie. Partner-pracodawca musi jednak pamiętać, że zgodnie z wymaganiami Uzupełnienia Programu jest zobowiązany złożyć Administratorowi PRR „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu” w terminie 7 dni od dnia otrzymania utworu.

W przypadku umów innych niż umowa o pracę, np. umowa o dzieło, konieczne będzie umieszczenie w niej klauzuli o nieodpłatnym przeniesieniu praw autorskich, lub zawarcie osobnej umowy o nieodpłatne przeniesienie praw autorskich na Partnera – w obu przypadkach konieczne jest dokładne opisanie pól eksploatacji,

² Jak wiemy z poprzednich rozdziałów, autorskie prawa niemajątkowe, czyli osobiste, są niezbywalne. Zajmujemy się tu tylko prawami majątkowymi.

których to przeniesienie dotyczy (patrz ramka w następnym punkcie). Umowa musi też zawierać zobowiązanie twórcy do złożenia „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu” wraz z dokumentacją techniczną utworu. Oświadczenie twórcy składa najpóźniej w dniu zakończenia projektu.

W naszym przykładzie model szkolenia aktywizującego został opracowany przez etatowego pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS). Wobec tego OPS (Partner) nabywa majątkowe prawa autorskie do modelu na mocy umowy o pracę zawartej z pracownikiem.

Programy szkoleń przygotowujących do zawodu zostały natomiast opracowane przez innego partnera: Instytucję Szkoleniową. Ponieważ nie ma ona wystarczającej liczby pracowników o odpowiedniej specjalizacji, tylko część z programów została opracowana przez jej pracowników, a część zlecono wykonawcom zewnętrznym. Tak samo postąpiono też z materiałami dydaktycznymi.

W przypadku programów i materiałów opracowanych przez pracowników sytuacja wygląda tak samo jak w opisanym wyżej przypadku OPS – Instytucja Szkoleniowa nabyła prawa autorskie do utworów swoich pracowników automatycznie - na mocy umowy o pracę.

Jeśli chodzi o zleceniodawców zewnętrznych, Instytucja Szkoleniowa będzie musiała pamiętać, aby zawierając umowę umieścić w niej zapis o nieodpłatnym przeniesieniu praw autorskich do programów i materiałów szkoleniowych wraz z dokładnym określeniem pól eksploatacji, których to przeniesienie dotyczy (patrz ramka w następnym punkcie). Jeżeli umowa ze zleceniodawcą jest już zawarta, konieczne będzie dodanie do niej aneksu lub zawarcie osobnej umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych.

b) Partner przenosi prawa autorskie do produktów składających się na rezultat na Administratora partnerstwa

Partner nabył już prawa do wszystkich produktów, za których przygotowanie był odpowiedzialny w ramach Partnerstwa. Teraz zobowiązany jest do przeniesienia tych praw na Administratora Partnerstwa – na Administratora, a nie na Partnerstwo, ponieważ Partnerstwo nie posiada osobowości prawnej.

Partner powinien przenieść majątkowe prawa autorskie do utworu niezwłocznie po jego powstaniu, a najpóźniej do momentu zakończenia projektu.

UWAGA! W przypadku Partnerów prowadzących działalność gospodarczą, opodatkowaniu podatkiem VAT podlega odpłatne świadczenie usług, przy czym świadczeniem usług jest również przeniesienie praw do wartości niematerialnych (np. utworów). Postanowienie umowy o nieodpłatnym przeniesieniu autorskich praw majątkowych, może rodzić niebezpieczeństwo powstania obowiązku zapłaty od tej czynności podatku VAT (przy czym wartość usługi musiałaby być określona przez Urząd Skarbowy). Środkiem przeciwdziałania takiej sytuacji mogłoby być zawarcie w umowie postanowienia o przeniesieniu praw „w ramach kwoty otrzymanej na realizację zadań określonych Programem”. Jednak jednoznacznej odpowiedzi może udzielić wyłącznie właściwy Urząd Skarbowy, przedstawiając na żądanie

przedsiębiorcy wiążącą interpretację przepisów prawa podatkowego. Przedsiębiorca składając pytanie Urzędowi Skarbowemu powinien podkreślić, że obowiązek nieodpłatnego przeniesienia praw autorskich wynika z przepisów prawa regulujących zasady realizacji Programu EQUAL.

Nasz przykładowy Partner, Instytucja Szkoleniowa, posiada już prawa do wszystkich programów szkoleń zawodowych, zarówno tych, które opracowali jej pracownicy, jak i tych, które przygotowali na jej zlecenie wykonawcy z zewnątrz.

Musi ona teraz zawrzeć z Administratorem Partnerstwa, w naszym przypadku Uczelnią Wyższą, umowę przenoszącą na niego nieodpłatnie prawa autorskie do opracowanych przez siebie programów szkoleń i materiałów szkoleniowych.

UWAGA! Koniecznym elementem umowy o przeniesienie majątkowych praw autorskich jest określenie pól eksploatacji utworu, których przeniesienie praw dotyczy – czyli dokładne opisanie, co nabywca majątkowych praw autorskich będzie mógł z utworem robić. Nie wystarczy zapis o przeniesieniu wszystkich majątkowych praw autorskich (patrz wzory umów).

W naszym przykładzie instytucja szkoleniowa powinna w opisie pól eksploatacji zawrzeć np. powielanie programów i materiałów szkoleniowych w formie papierowej i elektronicznej, umieszczanie ich w internecie, itd.

Przeniesienie autorskich praw majątkowych na Administratora oznacza dla Partnera zrezygnowanie z nich – nie znaczy to jednak, że nie będzie mógł z opracowanych przez siebie produktów korzystać. Prawa do nich niejako wrócą do niego (choć w trochę ograniczonej postaci) na mocy sublicencji udzielonej przez Administratora.

UWAGA! Umowa o Partnerstwie na rzecz Rozwoju zobowiązuje Partnerów i Administratora do przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworu powstałego w ramach realizacji Programu IW EQUAL, jednak zapisy w niej zawarte nie wyczerpują wymagań związanych z przeniesieniem tych praw określonych przez Ustawę o prawach autorskich i prawach pokrewnych. W związku z tym konieczne jest zawarcie przez Partnerów i Administratorów odrębnych umów o przeniesienie autorskich praw majątkowych, szczegółowo określających pola eksploatacji, do których prawa są przenoszone. Dotyczy to zarówno Partnerstw, które przeszły na nowy wzór umowy o dofinansowanie Działania 2, jak i tych, które się na to nie zdecydowały.

c) Administrator przenosi prawa autorskie do rezultatu na IZ

Administrator nabył prawa do wszystkich utworów składających się na rezultat partnerstwa. Następnym krokiem jest przeniesienie praw do całości rezultatu i wszystkich jego elementów składowych na IZ EQUAL.

UWAGA! Utwór w rozumieniu prawa autorskiego musi mieć ustaloną postać: np. w przypadku materiałów szkoleniowych będą to podręczniki dla uczestników szkoleń, przewodniki dla trenerów, w przypadku modelu zarządzania szkoleniem lub modelu pozyskiwania środków – jego opis, bądź to w formie papierowej, bądź elektronicznej.

W naszym przykładzie rezultat jest złożonym modelem szkolenia. Wobec tego Administrator, oprócz przeniesienia na IZ majątkowych praw autorskich do wszystkich części składowych rezultatu, musi też przenieść prawa do rezultatu jako całości – w postaci np. jego opisu.

d) IZ udziela licencji Administratorowi

Instytucja Zarządzająca nabywa nieodpłatnie majątkowe prawa autorskie do rezultatu – czyli w naszym przykładzie rozbudowanego modelu szkoleniowego - ponieważ zgodnie z zasadami PIW EQUAL, jest właścicielem wszystkich rezultatów wytworzonych przez Partnerstwa na Rzecz Rozwoju w ramach Programu.

Jednak nie oznacza to, że po przeniesieniu (za pośrednictwem Administratora) praw na IZ partnerzy nie będą mogli korzystać ze swoich rezultatów. Aby było to możliwe konieczny jest niniejszy etap – udzielenie licencji Administratorowi przez IZ. Licencja ta jest niewyłączna – czyli IZ ma prawo udzielenia jej również innym instytucjom – oraz pozwala Administratorowi na udzielanie sublicencji (na warunkach opisanych w umowie).

e) Administrator udziela sublicencji Partnerom

Zgodnie z zasadami Programu Administrator udzieli Partnerom sublicencji na nieodpłatne korzystanie z rezultatu (utworu) wytworzonego w ramach Partnerstwa.

UWAGA! To umowa sub-licencyjna zawarta między Administratorem a Partnerem opisuje szczegółowo pola eksploatacji, których dotyczy przeniesienie praw, czyli określa w jaki sposób Partner może korzystać z rezultatu.

Warto w tym momencie wspomnieć, że sublicencja **nie** będzie pozwalać na odpłatne udostępnianie utworów wytworzonych w ramach partnerstwa innym osobom, czy instytucjom. Czyli nasz przykładowy Partner – Instytucja Szkoleniowa – nie będzie mogła sprzedawać praw do opracowanych przez siebie w ramach Programu EQUAL programów i podręczników. Będzie jednak mogła w przyszłości np. przeprowadzać szkolenia z ich wykorzystaniem, zgodnie z zapisami umowy sublicencyjnej.

Instytucja Szkoleniowa będzie również mogła wprowadzać do podręcznika zmiany. Zapisy zezwalające Partnerowi na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, czyli pozwalające na dokonywanie opracowań lub tłumaczeń, znajdują się w umowach sublicencyjnych zawieranych przez Partnera z Administratorem.

III. WZORY POSTANOWIEŃ UMÓW O PRZENIESIENIE PRAW AUTORSKICH I UDZIELENIE LICENCJI

1. UWAGI

1. Zamieszczone wzory postanowień mają charakter typowy. Treść większości z tych postanowień, ze względu na dominujący – względnie obowiązujący charakter norm prawa cywilnego, zależna jest od tego jak strony ułożą łączący je stosunek prawny (treść umowy). Należy jednak podkreślić, że w przypadku umów dotyczących przeniesienia praw autorskich zawieranych pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w Programie EQUAL, większość wymogów, którym muszą odpowiadać te umowy (nieodpłatność, maksymalnie szeroki zakres przenoszonych praw) narzucona jest przepisami prawa regulującymi zasady realizacji „Programu”.
2. Zamieszczone wzory postanowień odnoszą się wyłącznie do kwestii bezpośrednio związanych z przeniesieniem praw autorskich albo udzieleniem licencji. Nie wyczerpują treści umowy o przeniesienie praw autorskich albo umowy licencyjnej - w szczególności, umowy takie powinny (bądź mogą) obejmować:
 - a) określenie nazwy (tj. „umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych” albo „umowa licencyjna”) i stron umowy (odpowiednio „zbywca/twórca” i „nabywca” albo „licencjodawca” i „licencjobiorca”) oraz podanie w nagłówku umowy danych rejestrowych danego podmiotu (np. w przypadku przedsiębiorców – danych z rejestru przedsiębiorców),
 - b) wyczerpujące określenie cech bądź funkcji realizowanych przez utwór (np. w postaci załącznika),
 - c) harmonogram wykonania, przekazania, odbioru i wprowadzania poprawek do utworu,
 - d) zasady odbioru i wprowadzania poprawek do utworu,
 - e) zasady świadczenia usług serwisowych (asysty technicznej) - w przypadku utworów takich jak programy komputerowe bądź serwisy internetowe.
3. Niniejsze wzory postanowień odpowiadają założeniom wynikającym z dokumentu „Uzupełnienie programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006” stanowiącego załącznik do Rozporządzenia MGiP z 21.09.2004 r. (Dz.U. Nr 214 poz. 2172 ze zm.) i wzorów: „Umowy o dofinansowanie działania w ramach programu operacyjnego - Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006” oraz „Umowy o Partnerstwie na Rzecz Rozwoju”, w szczególności:
 - a) przekazywanie autorskich praw majątkowych odbywać się będzie pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w „Programie” a więc kolejno:
 - Twórcami (zbywca autorskich praw majątkowych) a Partnerami (nabywca autorskich praw majątkowych),

- Partnerami (zbywca a.p.m.) a Administratorem Partnerstwa na rzecz Rozwoju (nabywca a.p.m.),
 - Administratorem Partnerstwa na rzecz Rozwoju (zbywca a.p.m.) a Instytucją Zarządzającą EQUAL (nabywca a.p.m.),
- b) wobec powyższego w zamieszczonych poniżej wzorach postanowień umów o przeniesienie autorskich praw majątkowych w miejsce skrótu „AAA” wprowadza się dane zbywcy praw a w miejsce skrótu „BBB” dane nabywcy praw,
- c) w przypadku Twórcy będącego pracownikiem wskazane jest wprowadzenie do umowy o pracę postanowień o przeniesienie praw autorskich wg załączonego wzoru – pozwoli to na uniknięcie wątpliwości co do zakresu i treści przenoszonych praw, w szczególności w przypadkach, w których zakres obowiązków pracownika nie obejmuje wykonywania określonej kategorii utworów lub jest to niejasne,
- d) udzielanie licencji odbywa się pomiędzy Instytucją Zarządzającą EQUAL (Licencjodawca – „AAA” we wzorach umów licencyjnych) a Administratorami Partnerstwa na rzecz Rozwoju (Licencjobiorca – „BBB” we wzorach umów licencyjnych) a udzielanie sublicencji pomiędzy Administratorami Partnerstwa na rzecz Rozwoju („AAA” we wzorach umów licencyjnych) a Partnerami „BBB” we wzorach umów licencyjnych).
- e) zbycie autorskich praw majątkowych i udzielenie licencji następuje nieodpłatnie.
4. Objasnienia zawarte w przypisach nie są powtarzane – przykładowo: najszersze objaśnienia zawarte są w pierwszym wzorze, kolejne wzory zawierają tylko objaśnienia wynikające z własnej specyfiki.

2. POSTANOWIENIA UMÓW O PRZENIESIENIE AUTORSKICH PRAW MAJĄTKOWYCH

- Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa ,majątkowe do serwisu internetowego/prezentacji multimedialnej³

1. AAA przenosi na BBB całość autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych, łącznie z wyłącznym prawem do udzielania zezwoleń na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, do nieograniczonego w czasie korzystania i rozporządzania wszelkimi dostarczonymi utworami, w szczególności programami komputerowymi, projektami graficznymi i dokumentacją techniczną, składającymi się na wykonany serwis internetowy/prezentację multimedialną o nazwie: „_____” (zwany dalej „Serwisem”) w kraju i za granicą.
2. Przeniesienie prawa autorskiego, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:
 - 1) stosowanie, wprowadzanie, wyświetlanie, przekazywanie i przechowywanie niezależnie od formatu, systemu lub standardu,
 - 2) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od formatu, systemu lub standardu, w tym wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,
 - 3) wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
 - 4) tworzenie nowych wersji i adaptacji (tłumaczenie, przystosowanie, zmianę układu lub jakiejkolwiek inne zmiany),
 - 5) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności wyświetlanie, publiczne odtworzenie, nadawanie i reemitowanie w dowolnym systemie lub standardzie a także publiczne udostępnianie Serwisu w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
 - 6) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,
 - 7) nadawanie za pomocą fonii lub wizji, w sposób bezprzewodowy (drogą naziemną i satelitarną) lub w sposób przewodowy, w dowolnym systemie i standardzie, w tym także poprzez sieci kablowe i platformy cyfrowe,
 - 8) prawo do zwielokrotniania kodu (kod źródłowy zostanie dostarczony na rzecz BBB na nośniku CD/DVD/innym: _____⁴ – w ilości ____ kopii) lub tłumaczenia jego formy (dekompilacja), włączając w to prawo do trwałego lub czasowego zwielokrotniania w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, a także opracowania (tłumaczenia,

³ Utwory takie mają charakter złożony – w ich skład wchodzić mogą programy komputerowy, utwory graficzne, audialne, literackie a także utwory innych twórców, do których Twórcy przysługują wyłącznie licencje (np. standardowe programy komputerowe rozpowszechniane przez inne firmy na zasadzie freeware lub odpłatnie). Z powyższego powodu postanowienia takiej umowy mogą podlegać daleko idącym modyfikacjom.

⁴ Dobra praktyka zaleca określenie rodzaju nośników.

- przystosowania lub jakichkolwiek innych zmian) bez ograniczania warunków dopuszczalności tych czynności, w szczególności, ale nie wyłącznie, w celu wykorzystania dla celów współdziałania z programami komputerowymi lub rozwijania, wytwarzania lub wprowadzania do obrotu, użyczania, najmu, lub innych form korzystania o podobnej lub zbliżonej formie,
- 9) zezwolenie na tworzenie opracowań, przeróbek, adaptacji utworów składających się na Serwis oraz rozporządzanie i korzystanie z takich opracowań na wszystkich polach eksploatacji określonych w niniejszej umowie,
 - 10) prawo do określania nazw Serwisu, pod którymi będzie on wykorzystywany lub rozpowszechniany, w tym nazw handlowych, włączając w to prawo do zarejestrowania na swoją rzecz znaków towarowych, którymi oznaczony będzie Serwis lub znaków towarowych, wykorzystanych w Serwisie,⁵
 - 11) prawo do wykorzystywania Serwisu do celów marketingowych lub promocji, w tym reklamy, sponsoringu, promocji sprzedaży, a także do oznaczania lub identyfikacji produktów i usług oraz innych przejawów działalności, a także przedmiotów jego własności, a także dla celów edukacyjnych lub szkoleniowych,
 - 12) prawo do rozporządzania utworami składającymi się na Serwis i ich opracowaniami oraz prawo udostępniania ich do korzystania, w tym udzielania licencji na rzecz osób trzecich, na wszystkich wymienionych powyżej polach eksploatacji,
 - 13) korzystanie z nowych wersji i opracowań w sposób określony w pkt 1-12.
3. Skutek rozporządzający przeniesienia całości autorskich praw majątkowych nastąpi z chwilą dostarczenia Serwisu na rzecz BBB. Dostarczenie Serwisu zostanie potwierdzone przez Strony złożeniem pisemnych oświadczeń o: „wykonaniu utworu” albo „otrzymaniu utworu”. Złożenie oświadczenia o „otrzymaniu utworu” nie wyłącza uprawnienia BBB do żądania dokonania poprawek lub zmian utworu bądź żądania dostarczenia nowej wersji utworu, w przypadku gdy utwór posiada wady fizyczne lub prawne, w szczególności nie odpowiada wymogom ustalonym przez Strony.⁶ BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utrwalono utwory składające się na serwis.

⁵ Serwis/Prezentacja zawierać może szereg utworów graficznych lub słownych (np. logo, hasła etc.) mogących podlegać rejestracji jako znaki towarowe. Swobodne, pełne i bezpieczne dysponowanie przez Instytucję Zarządzającą danym Serwisem/Prezentacją wymaga zarejestrowania na jej rzecz ww. utworów jako znaków towarowych. Rejestracji takiej nie powinien dokonywać zbywca praw na rzecz własną bądź innych podmiotów.

⁶ Zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku do Rozporządzenia MGİP z 21.09.2004 r. (Dz.U. Nr 214 poz. 2172 ze zm.) przejście praw jest powinno być uzależnione od przekazania dokumentów „Oświadczenie twórcy o wykonaniu utworu” lub „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu”. Rozwiązanie takie nie jest do końca jasne z punktu widzenia przepisów prawa autorskiego odnoszących się do przyjęcia utworu (zgłoszenia wad/żądania dokonania poprawek) - czy mają to być oświadczenia tożsame z wymienionymi w powołanych przepisach. Rozwiązaniem mogącym pogodzić funkcjonowanie dokumentów „Oświadczenie Twórcy o wykonaniu utworu” lub „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu” z zabezpieczeniem interesów nabywcy praw jest rozbić w umowie momentu przejścia praw (moment dostarczenia utworu) od przewidzianego harmonogramem trybu dokonywania poprawek wymaganych przez nabywcę.

4. W przypadku zaistnienia po stronie BBB potrzeby nabycia praw do Serwisu na innych polach eksploatacji niż określone w punkcie 2, BBB zgłosi taką potrzebę AAA i strony w terminie 14 dni zawrą umowę przekazującą autorskie prawa majątkowe na tych polach eksploatacji na rzecz BBB – na warunkach takich jak określone w niniejszej umowie.
5. W przypadku elementów Serwisu, w szczególności programów komputerowych, które są niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania a co do których AAA nie przysługują prawa autorskie, AAA przeniesie na BBB licencje – w takim zakresie, w jakim nabył je od podmiotów dysponujących prawami do ww. utworów. Lista i treść tych licencji stanowi Załącznik nr ____.⁷
6. Strony ustalają, że w odniesieniu do Serwisu AAA będzie świadczył usługi asysty technicznej (serwisowe) w zakresie i na warunkach określonych w Załączniku nr ____.
7. Przeniesienie całości praw autorskich na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie/bez konieczności dokonywania zapłaty jakichkolwiek kwot ponad wymienione w umowie z dnia ____ r.⁸
8. AAA oświadcza, że wykonany i dostarczony Serwis jest wolny od wad fizycznych i prawnych, służą mu wyłącznie majątkowe prawa autorskie do wykonanych elementów Serwisu w zakresie koniecznym do przeniesienia tych praw na BBB oraz, że prawa te nie są w żaden sposób ograniczone. Nadto AAA oświadcza, że rozporządzenie Serwisem nie narusza żadnych praw własności przemysłowej i intelektualnej, w szczególności: praw patentowych, praw autorskich i praw do znaków towarowych.
9. Strony ustalają, że gdyby okazało się, iż osoba trzecia zgłasza roszczenia pod adresem Serwisu lub utworów będących jego elementami, AAA, po zawiadomieniu przez BBB, nie uchyli się od niezwłocznego przystąpienia do wyjaśnienia sprawy oraz wystąpi przeciwko takim roszczeniom na własny koszt i ryzyko a nadto, że zaspokoi wszelkie uzasadnione roszczenia, a w razie ich zasądzenia od BBB regresowo zwróci BBB całość pokrytych roszczeń oraz wszelkie związane z tym wydatki i opłaty, włączając w to koszty procesu i obsługi prawnej.⁹
10. Jeżeli Serwis ma wady prawne lub zdarzenia, o których mowa powyżej, uniemożliwią korzystanie z Serwisu i przysługujących BBB praw, AAA zobowiązany jest do dostarczenia w wyznaczonym przez BBB terminie innego

⁷ Strony mogą ustalić, że nabywca autorskich praw majątkowych („BBB”) uzyska niezbędne licencje we własnym zakresie.

⁸ Wymóg nieodpłatnego przeniesienia praw wynika z załącznika do Rozporządzenia MGIP z 21.09.2004 r. (Dz.U. Nr 214 poz. 2172 ze zm.). Postanowienie takie może rodzić komplikacje w przypadku zbycia praw przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą (przepisy o VAT, przepisy o podatku dochodowym). W celu uniknięcia wątpliwości korzystniejsze wydaje się zamieszczenie postanowienia „bez konieczności dokonywania zapłaty jakichkolwiek kwot ponad wymienione w umowie z dnia ____ r.” albo „w ramach kwoty otrzymanej z tytułu umowy z dnia ____ r..”

⁹ Postanowienia punktów 9-10 zabezpieczają interesy Instytucji Zarządzającej w sytuacjach naruszenia przez zbywcę praw, praw własności intelektualnej innych podmiotów.

Serwisu wolnego od wad, spełniającego wymagania określone w niniejszej Umowie, oraz naprawienia szkód powstałych z tego tytułu po stronie BBB. BBB jest wtedy także uprawniony do odstąpienia od Umowy, co nie wyłącza obowiązku zapłaty przez AAA odszkodowania, o którym mowa w zdaniu poprzednim.

11. AAA zobowiązuje się, iż nie będzie wykonywał przysługujących mu praw osobistych w sposób ograniczający BBB w wykonywaniu praw do Serwisu. W szczególności AAA upoważnia BBB do decydowania o publikacji Serwisu i decydowania o zachowaniu ich integralności. Nadto BBB jest wyłącznie uprawniony do decydowania o sposobie i warunkach korzystania z Serwisu, udostępniania go osobom trzecim, a także jego promocji.
12. AAA zobowiązuje się do nie rejestrowania jako znaków towarowych, w imieniu własnym lub na rzecz innym podmiotów, utworów graficznych lub słownych stanowiących elementy Serwisu.¹⁰

- Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe do programu komputerowego

1. AAA przenosi na BBB całość autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych, łącznie z wyłącznym prawem do udzielania zezwoleń na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, do nieograniczonego w czasie korzystania i rozporządzania programem komputerowym, o nazwie: „_____” (zwanym dalej „Programem”) oraz dokumentację techniczną Programu, w kraju i za granicą.¹¹
2. Przeniesienie prawa autorskiego, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:
 - 1) stosowanie, wyświetlanie, przekazywanie i przechowywanie niezależnie od formatu, systemu lub standardu,
 - 2) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od formatu, systemu lub standardu, w tym wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,
 - 3) wprowadzanie do obrotu, użyczanie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
 - 4) tworzenie nowych wersji i adaptacji (tłumaczenie, przystosowanie, zmianę układu lub jakiejkolwiek inne zmiany),
 - 5) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności udostępnianie w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
 - 6) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,

¹⁰ Zob. przypis 3.

¹¹ Przeniesienie praw powinno obejmować dokumentację techniczną wykonanego programu komputerowego.

- 7) prawo do zwielokrotniania kodu (kod źródłowy¹² zostanie dostarczony na rzecz BBB na nośniku CD/DVD/innym: _____ – w ilości ____ kopii) lub tłumaczenia jego formy (dekompilacja), włączając w to prawo do trwałego lub czasowego zwielokrotniania w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, a także opracowania (tłumaczenia, przystosowania lub jakichkolwiek innych zmian) bez ograniczania warunków dopuszczalności tych czynności, w szczególności, ale nie wyłącznie, w celu wykorzystania dla celów współdziałania z programami komputerowymi lub rozwijania, wytwarzania lub wprowadzania do obrotu, użyczania, najmu, lub innych form korzystania o podobnej lub zbliżonej formie,
 - 8) zezwolenie na tworzenie opracowań i przeróbek Programu oraz rozporządzanie i korzystanie z takich opracowań na wszystkich polach eksploatacji określonych w niniejszej umowie,
 - 9) prawo do określenia nazw Programu, pod którymi będzie on wykorzystywany lub rozpowszechniany, w tym nazw handlowych, włączając w to prawo do zarejestrowania na swoją rzecz znaków towarowych, którymi oznaczony będzie Program lub znaków towarowych, wykorzystanych w Programie,
 - 10) prawo do wykorzystywania Programu do celów marketingowych lub promocji, w tym reklamy, sponsoringu, promocji sprzedaży, a także do oznaczenia lub identyfikacji produktów i usług oraz innych przejawów działalności, a także przedmiotów jego własności, a także dla celów edukacyjnych lub szkoleniowych,
 - 11) korzystanie z nowych wersji i opracowań Programu w sposób określony w pkt 1-10.
3. Skutek rozporządzający przeniesienia całości autorskich praw majątkowych nastąpi z chwilą dostarczenia Programu na rzecz BBB. Dostarczenie Programu zostanie potwierdzone przez Strony złożeniem pisemnych oświadczeń o: „wykonaniu utworu” albo „otrzymaniu utworu”. Złożenie oświadczenia o „otrzymaniu utworu” nie wyłącza uprawnienia BBB do żądania dokonania poprawek lub zmian utworu bądź żądania dostarczenia nowej wersji utworu, w przypadku gdy utwór posiada wady fizyczne lub prawne, w szczególności nie odpowiada wymogom ustalonym przez Strony. BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utrwalono utwory składające się na Program.
 4. W przypadku zaistnienia po stronie BBB potrzeby nabycia praw do Programu na innych polach eksploatacji niż określone w punkcie 2, BBB zgłosi taką potrzebę AAA i strony w terminie 14 dni zawrą umowę przekazującą autorskie prawa majątkowe na tych polach eksploatacji na rzecz BBB – na warunkach takich jak określone w niniejszej umowie.
 5. W przypadku elementów Programu, w szczególności programów komputerowych, które są niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania a co do których AAA nie przysługują prawa autorskie, AAA przeniesie na BBB licencje – w takim zakresie, w jakim nabył je od podmiotów dysponujących prawami do ww. utworów. Lista i treść tych licencji stanowi Załącznik nr ____.

¹² Przekazanie kodu źródłowego jest niezbędne do wykonywania przez nabywcę praw uprawnienia do dekompilacji programu, wprowadzania zmian i tworzenia nowych wersji programu.

6. Strony ustalają, że w odniesieniu do Programu AAA będzie świadczył usługi asysty technicznej (serwisowe) w zakresie i na warunkach określonych w Załączniku nr ____.
7. Przeniesienie całości praw autorskich na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie/bez konieczności dokonywania zapłaty jakichkolwiek kwot ponad wymienione w umowie z dnia _____ r.
8. AAA oświadcza, że wykonany i dostarczony Program jest wolny od wad fizycznych i prawnych, służą mu wyłączne majątkowe prawa autorskie do wykonanych elementów Programu w zakresie koniecznym do przeniesienia tych praw na BBB oraz, że prawa te nie są w żaden sposób ograniczone. Nadto AAA oświadcza, że rozporządzenie Programem nie narusza żadnych praw własności przemysłowej i intelektualnej, w szczególności: praw patentowych, praw autorskich i praw do znaków towarowych.
9. Strony ustalają, że gdyby okazało się, iż osoba trzecia zgłasza roszczenia pod adresem Programu, AAA, po zawiadomieniu przez BBB, nie uchyli się od niezwłocznego przystąpienia do wyjaśnienia sprawy oraz wystąpi przeciwko takim roszczeniom na własny koszt i ryzyko a nadto, że zaspokoi wszelkie uzasadnione roszczenia, a w razie ich zasądzenia od BBB regresowo zwróci BBB całość pokrytych roszczeń oraz wszelkie związane z tym wydatki i opłaty, włączając w to koszty procesu i obsługi prawnej.
10. Jeżeli Program ma wady prawne lub zdarzenia, o których mowa powyżej, uniemożliwią korzystanie z Programu i przysługujących BBB praw, AAA zobowiązany jest do dostarczenia w wyznaczonym przez BBB terminie innego Programu wolnego od wad, spełniającego wymagania określone w niniejszej umowie, oraz naprawienia szkód powstałych z tego tytułu po stronie BBB. BBB jest wtedy także uprawniony do odstąpienia od Umowy, co nie wyłącza obowiązku zapłaty przez AAA odszkodowania, o którym mowa w zdaniu poprzednim.
11. AAA zobowiązuje się, iż nie będzie wykonywał przysługujących mu praw osobistych w sposób ograniczający BBB w wykonywaniu praw do Programu. W szczególności AAA upoważnia BBB do decydowania o publikacji Programu i decydowania o zachowaniu ich integralności. Nadto BBB jest wyłącznie uprawniony do decydowania o sposobie i warunkach korzystania z Programu, udostępniania go osobom trzecim, a także jego promocji.
12. AAA zobowiązuje się do nie rejestrowania jako znaków towarowych, w imieniu własnym lub na rzecz innym podmiotów, utworów graficznych lub słownych stanowiących elementy Programu.

- Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe do utworu audiowizualnego¹³

1. AAA przenosi na BBB całość autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych, łącznie z wyłącznym prawem do udzielania zezwoleń na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, do nieograniczonego w czasie korzystania i rozporządzania utworem audiowizualnym o nazwie „_____” (zwanego dalej „Utworem”) w kraju i za granicą.
2. Przeniesienie prawa autorskiego, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:
 - 1) stosowanie, wprowadzanie, wyświetlanie, przekazywanie i przechowywanie niezależnie od formatu, systemu lub standardu,
 - 2) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od formatu, systemu lub standardu, techniką zapisu magnetycznego (w szczególności w systemie: _____), techniką cyfrową (w szczególności w standardzie: _____) lub poprzez wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,
 - 3) wprowadzanie do obrotu, użyczanie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
 - 4) tworzenie nowych wersji i adaptacji (tłumaczenie, przystosowanie, zmianę układu lub jakiejkolwiek inne zmiany),
 - 5) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności wyświetlanie, publiczne odtwarzanie, nadawanie i reemitowanie w dowolnym systemie lub standardzie a także publiczne udostępnianie Utworu w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
 - 6) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,
 - 7) nadawanie za pomocą fonii lub wizji, w sposób bezprzewodowy (drogą naziemną i satelitarną) lub w sposób przewodowy, w dowolnym systemie i standardzie, w tym także poprzez sieci kablowe i platformy cyfrowe,
 - 8) zezwolenie na tworzenie opracowań, przeróbek, adaptacji Utworu oraz rozporządzanie i korzystanie z takich opracowań na wszystkich polach eksploatacji określonych w niniejszej umowie,
 - 9) prawo do określania nazw Utworu, pod którymi będzie on wykorzystywany lub rozpowszechniany, w tym nazw handlowych, włączając w to prawo do zarejestrowania na swoją rzecz znaków towarowych, którymi oznaczony będzie Utwór lub znaków towarowych wykorzystanych w Utworze,
 - 10) prawo do wykorzystywania Utworu do celów marketingowych lub promocji, w tym reklamy, sponsoringu, promocji sprzedaży, a także do oznaczania lub identyfikacji produktów i usług oraz innych przejawów działalności, a także przedmiotów jego własności, a także dla celów edukacyjnych lub szkoleniowych,

¹³ Zamieszczony wzór postanowień poprzez odpowiednią modyfikację pól eksploatacji może zostać dostosowany do przenoszenia praw do utworów wyłącznie wizualnych albo dźwiękowych.

- 11) prawo do rozporządzania opracowaniami Utworu oraz prawo udostępniania ich do korzystania, w tym udzielania licencji na rzecz osób trzecich, na wszystkich wymienionych powyżej polach eksploatacji,
 - 12) korzystanie z nowych wersji i opracowań w sposób określony w pkt 1-11.
3. Skutek rozporządzający przeniesienia całości autorskich praw majątkowych nastąpi z chwilą dostarczenia Utworu na rzecz BBB. Dostarczenie Utworu zostanie potwierdzone przez Strony złożeniem pisemnych oświadczeń o: „wykonaniu utworu” albo „otrzymaniu utworu”. Złożenie oświadczenia o „otrzymaniu utworu” nie wyłącza uprawnienia BBB do żądania dokonania poprawek lub zmian Utworu bądź żądania dostarczenia nowej wersji Utworu, w przypadku gdy Utwór posiada wady fizyczne lub prawne, w szczególności nie odpowiada wymogom ustalonym przez Strony. BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utrwalono Utwór.
 4. W przypadku zaistnienia po stronie BBB potrzeby nabycia praw do Utworu na innych polach eksploatacji niż określone w punkcie 2, BBB zgłosi taką potrzebę AAA i strony w terminie 14 dni zawrą umowę przekazującą autorskie prawa majątkowe na tych polach eksploatacji na rzecz BBB – na warunkach takich jak określone w niniejszej umowie.
 5. Przeniesienie całości praw autorskich na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie/bez konieczności dokonywania zapłaty jakichkolwiek kwot ponad wymienione w umowie z dnia _____ r.
 6. AAA oświadcza, że wykonany i dostarczony Utwór jest wolny od wad fizycznych i prawnych, służą mu wyłączne majątkowe prawa autorskie do wykonanych elementów Utworu w zakresie koniecznym do przeniesienia tych praw na BBB oraz, że prawa te nie są w żaden sposób ograniczone. Nadto AAA oświadcza, że rozporządzenie Utworem nie narusza żadnych praw własności przemysłowej i intelektualnej, w szczególności: praw patentowych, praw autorskich i praw do znaków towarowych.
 7. Strony ustalają, że gdyby okazało się, iż osoba trzecia zgłasza roszczenia pod adresem Utworu, AAA, po zawiadomieniu przez BBB, nie uchyli się od niezwłocznego przystąpienia do wyjaśnienia sprawy oraz wystąpi przeciwko takim roszczeniom na własny koszt i ryzyko a nadto, że zaspokoi wszelkie uzasadnione roszczenia, a w razie ich zasądzenia od BBB regresowo zwróci BBB całość pokrytych roszczeń oraz wszelkie związane z tym wydatki i opłaty, włączając w to koszty procesu i obsługi prawnej.
 8. Jeżeli Utwór ma wady prawne lub zdarzenia, o których mowa powyżej, uniemożliwią korzystanie z Utworu i przysługujących BBB praw, AAA zobowiązany jest do dostarczenia w wyznaczonym przez BBB terminie innego Utworu wolnego od wad, spełniającego wymagania określone w niniejszej Umowie, oraz naprawienia szkód powstałych z tego tytułu po stronie BBB. BBB jest wtedy także uprawniony do odstąpienia od umowy, co nie wyłącza obowiązku zapłaty przez AAA odszkodowania, o którym mowa w zdaniu poprzednim.

9. AAA zobowiązuje się, iż nie będzie wykonywał przysługujących mu praw osobistych w sposób ograniczający BBB w wykonywaniu praw do Utworu. W szczególności AAA upoważnia BBB do decydowania o publikacji Utworu i decydowania o zachowaniu ich integralności. Nadto BBB jest wyłącznie uprawniony do decydowania o sposobie i warunkach korzystania z Utworu, udostępniania go osobom trzecim, a także jego promocji.
10. AAA zobowiązuje się do nie rejestrowania jako znaków towarowych, w imieniu własnym lub na rzecz innym podmiotów, utworów graficznych lub słownych stanowiących elementy Utworu.

- Wzór postanowień umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe do opracowania _____¹⁴

1. AAA przenosi na BBB całość autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych, łącznie z wyłącznym prawem do udzielania zezwoleń na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, do nieograniczonego w czasie korzystania i rozporządzania opracowaniem opisującym _____ zatytułowanym „_____” (zwanym dalej „Utworem”) w kraju i za granicą.
2. Przeniesienie prawa autorskiego, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:
 - 1) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od formatu, systemu lub standardu, w tym technika drukarską, techniką zapisu magnetycznego (w szczególności w systemie: _____), techniką cyfrową (w szczególności w standardzie: _____) lub poprzez wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,
 - 2) wprowadzanie do obrotu, użyczanie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
 - 3) tworzenie nowych wersji i adaptacji (tłumaczenie, przystosowanie, zmianę układu lub jakiejkolwiek inne zmiany),
 - 4) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności wyświetlanie, publiczne odtwarzanie, nadawanie i reemitowanie w dowolnym systemie lub standardzie a także publiczne udostępnianie Utworu w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
 - 5) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,
 - 6) nadawanie za pomocą fonii lub wizji, w sposób bezprzewodowy (drogą naziemną i satelitarną) lub w sposób przewodowy, w dowolnym

¹⁴ Zamieszczony wzór postanowień poprzez odpowiednią modyfikację może zostać dostosowany do przenoszenia praw do utworów takich jak: opracowania tekstowe (podręczniki, poradniki, zbiory artykułów, materiały konferencyjne), tekstowo-graficzne (np. koncepcja „wioski tematycznej”, opis funkcjonowania określonego ośrodka - placówki), projekty graficzne (rysunki, projekty logo, schematy etc.).

systemie i standardzie, w tym także poprzez sieci kablowe i platformy cyfrowe,

- 7) zezwolenie na tworzenie opracowań, przeróbek, adaptacji Utworu oraz rozporządzanie i korzystanie z takich opracowań na wszystkich polach eksploatacji określonych w niniejszej umowie,
 - 8) prawo do określania nazw Utworu, pod którymi będzie on wykorzystywany lub rozpowszechniany, w tym nazw handlowych, włączając w to prawo do zarejestrowania na swoją rzecz znaków towarowych, którymi oznaczony będzie Utwór lub znaków towarowych wykorzystanych w Utworze,
 - 9) prawo do wykorzystywania Utworu do celów marketingowych lub promocji, w tym reklamy, sponsoringu, promocji sprzedaży, a także do oznaczania lub identyfikacji produktów i usług oraz innych przejawów działalności, a także przedmiotów jego własności, a także dla celów edukacyjnych lub szkoleniowych,
 - 10) prawo do rozporządzania opracowaniami Utworu oraz prawo udostępniania ich do korzystania, w tym udzielania licencji na rzecz osób trzecich, na wszystkich wymienionych powyżej polach eksploatacji,
 - 11) korzystanie z nowych wersji i opracowań w sposób określony w pkt 1-10.
3. Skutek rozporządzający przeniesienia całości autorskich praw majątkowych nastąpi z chwilą dostarczenia Utworu na rzecz BBB. Dostarczenie Utworu zostanie potwierdzone przez Strony złożeniem pisemnych oświadczeń o: „wykonaniu utworu” albo „otrzymaniu utworu”. Złożenie oświadczenia o „otrzymaniu utworu” nie wyłącza uprawnienia BBB do żądania dokonania poprawek lub zmian Utworu bądź żądania dostarczenia nowej wersji Utworu, w przypadku gdy Utwór posiada wady fizyczne lub prawne, w szczególności nie odpowiada wymogom ustalonym przez Strony. BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utrwalono Utwór.
4. W przypadku zaistnienia po stronie BBB potrzeby nabycia praw do Utworu na innych polach eksploatacji niż określone w punkcie 2, BBB zgłosi taką potrzebę AAA i strony w terminie 14 dni zawrą umowę przekazującą autorskie prawa majątkowe na tych polach eksploatacji na rzecz BBB – na warunkach takich jak określone w niniejszej umowie.
5. Przeniesienie całości praw autorskich na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie/bez konieczności dokonywania zapłaty jakichkolwiek kwot ponad wymienione w umowie z dnia _____ r.
6. AAA oświadcza, że wykonany i dostarczony Utwór jest wolny od wad fizycznych i prawnych, służyć mu wyłączne majątkowe prawa autorskie do wykonanych elementów Utworu w zakresie koniecznym do przeniesienia tych praw na BBB oraz, że prawa te nie są w żaden sposób ograniczone. Nadto AAA oświadcza, że rozporządzenie Utworem nie narusza żadnych praw własności przemysłowej i intelektualnej, w szczególności: praw patentowych, praw autorskich i praw do znaków towarowych.

7. Strony ustalają, że gdyby okazało się, iż osoba trzecia zgłasza roszczenia pod adresem Utworu, AAA, po zawiadomieniu przez BBB, nie uchyli się od niezwłocznego przystąpienia do wyjaśnienia sprawy oraz wystąpi przeciwko takim roszczeniom na własny koszt i ryzyko a nadto, że zaspokoi wszelkie uzasadnione roszczenia, a w razie ich zasądzenia od BBB regresowo zwróci BBB całość pokrytych roszczeń oraz wszelkie związane z tym wydatki i opłaty, włączając w to koszty procesu i obsługi prawnej.
8. Jeżeli Utwór ma wady prawne lub zdarzenia, o których mowa powyżej, uniemożliwią korzystanie z Utworu i przysługujących BBB praw, AAA zobowiązany jest do dostarczenia w wyznaczonym przez BBB terminie innego Utworu wolnego od wad, spełniającego wymagania określone w niniejszej Umowie, oraz naprawienia szkód powstałych z tego tytułu po stronie BBB. BBB jest wtedy także uprawniony do odstąpienia od umowy, co nie wyłącza obowiązku zapłaty przez AAA odszkodowania, o którym mowa w zdaniu poprzednim.
9. AAA zobowiązuje się, iż nie będzie wykonywał przysługujących mu praw osobistych w sposób ograniczający BBB w wykonywaniu praw do Utworu. W szczególności AAA upoważnia BBB do decydowania o publikacji Utworu i decydowania o zachowaniu ich integralności. Nadto BBB jest wyłącznie uprawniony do decydowania o sposobie i warunkach korzystania z Utworu, udostępniania go osobom trzecim, a także jego promocji.
10. AAA zobowiązuje się do nie rejestrowania jako znaków towarowych, w imieniu własnym lub na rzecz innym podmiotów, utworów graficznych stanowiących elementy Utworu.

3. POSTANOWIENIA UMÓW LICENCYJNYCH

- Wzór postanowień umowy licencyjnej do serwisu internetowego/prezentacji multimedialnej

1. AAA udziela BBB na czas nieoznaczony¹⁵, niewyłącznej¹⁶ licencji do korzystania z wszelkich dostarczonych utworów, w szczególności programów komputerowych, projektów graficznych i dokumentacji technicznej, składających się na wykonany serwis internetowy/prezentację multimedialną o nazwie: „_____” (zwany dalej „Serwisem”). Licencja nie upoważnia do udzielania sublicencji ani przenoszenia jej na osoby trzecie – postanowienie niniejsze nie dotyczy prawa udzielania nieodpłatnych sublicencji na rzecz Partnerów¹⁷. Licencja jest ważna na terytorium RP/oraz za granicą¹⁸. AAA przysługuje prawo do wypowiedzenia licencji w formie pisemnej w dowolnym czasie, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.
2. Udzielenie licencji, o której mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji¹⁹:
 - 1) stosowanie, wprowadzanie, wyświetlanie, przekazywanie i przechowywanie niezależnie od formatu, systemu lub standardu,
 - 2) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od formatu, systemu lub standardu, w tym wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,
 - 3) wprowadzanie do obrotu, użyczanie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
 - 4) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności wyświetlanie, publiczne odtwarzanie, nadawanie i reemitowanie w dowolnym systemie lub standardzie a także publiczne udostępnianie Serwisu w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
 - 5) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,

¹⁵ Udzielenie licencji na czas nieoznaczony pozwala Instytucji Zarządzającej na elastyczne modyfikowanie czasu trwania licencji poprzez dokonywanie wypowiedzenia w wybranym czasie.

¹⁶ Udzielenie licencji niewyłącznej pozwala na udzielanie licencji o takiej samej treści innym podmiotom.

¹⁷ Postanowienie takie pozwala na zrealizowanie wymogu dopuszczalności sublicencjonowania danego utworu przez Administratora wyłącznie na rzecz Partnerów. Pojęcie „Partnerów” powinno być zdefiniowane w postanowieniach umowy licencyjnej, np. przez określenie rodzajowe lub załączenie listy. Umowa sublicencyjna pomiędzy Administratorem a Partnerami powinna wyłączać możliwość dalszego przenoszenia licencji lub udzielenia sublicencji.

¹⁸ Konieczne jest określenie zakresu terytorialnego licencji. Możliwe jest bardziej szczegółowe określenie zakresu licencji np. obszar województwa.

¹⁹ W przypadku umów licencyjnych i sublicencyjnych pola eksploatacji powinny być maksymalnie zawężone – tak aby licencjodawca mógł wykorzystywać utwór wyłącznie w celu realizacji przedsięwzięcia zleconego przez licencjodawcę. Podmiot udzielający licencji powinien zatem z przedstawionych wzorów wybrać tylko te pola eksploatacji, które są adekwatne i niezbędne do wykonania powierzonego zadania.

- 6) nadawanie za pomocą fonii lub wizji, w sposób bezprzewodowy (drogą naziemną i satelitarną) lub w sposób przewodowy, w dowolnym systemie i standardzie, w tym także poprzez sieci kablowe i platformy cyfrowe,
 - 7) prawo do zwielokrotniania kodu²⁰ (kod źródłowy zostanie dostarczony na rzecz BBB na nośniku CD/DVD/innym: _____ – w ilości ____ kopii) lub tłumaczenia jego formy (dekompilacja), włączając w to prawo do trwałego lub czasowego zwielokrotniania w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, a także opracowania (tłumaczenia, przystosowania lub jakichkolwiek innych zmian) bez ograniczania warunków dopuszczalności tych czynności, w szczególności, ale nie wyłącznie, w celu wykorzystania dla celów współdziałania z programami komputerowymi lub rozwijania, wytwarzania lub wprowadzania do obrotu, użyczania, najmu, lub innych form korzystania o podobnej lub zbliżonej formie.
3. Skutek rozporządzający udzielenia licencji nastąpi z chwilą dostarczenia Serwisu na rzecz BBB. BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utrwalono utwory składające się na Serwis.
 4. W przypadku elementów Serwisu, w szczególności programów komputerowych, które są niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania a co do których AAA nie przysługują prawa autorskie, AAA przeniesie na BBB licencje – w takim zakresie, w jakim nabył je od podmiotów dysponujących prawami do ww. utworów. Lista i treść tych licencji stanowi Załącznik nr ____.
 5. Udzielenie licencji na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie.

- Wzór postanowień umowy licencyjnej do programu komputerowego

1. AAA udziela BBB na czas nieoznaczony, niewyłącznej licencji do korzystania z programu komputerowego, o nazwie: „_____” (zwanego dalej „Programem”) oraz dokumentacją techniczną Programu. Licencja nie upoważnia do udzielania sublicencji ani przenoszenia jej na osoby trzecie – postanowienie niniejsze nie dotyczy prawa udzielania nieodpłatnych sublicencji na rzecz Partnerów. Licencja jest ważna na terytorium RP/oraz za granicą. AAA przysługuje prawo do wypowiedzenia licencji w formie pisemnej w dowolnym czasie, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.
2. Udzielenie licencji, o której mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:
 - 1) stosowanie, wyświetlanie, przekazywanie i przechowywanie niezależnie od formatu, systemu lub standardu,
 - 2) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od

²⁰ Wyłącznie w przypadkach, gdy jest to niezbędne. Postanowienie niniejsze powinno zostać umieszczone w umowie w sytuacji, gdy licencjodawca będzie w przyszłości rozwijał, modyfikował serwis internetowy/prezentację multimedialną.

formatu, systemu lub standardu, w tym wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,

- 3) wprowadzanie do obrotu, użyczanie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
 - 4) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności udostępnianie w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
 - 5) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,
 - 6) prawo do zwielokrotniania kodu (kod źródłowy zostanie dostarczony na rzecz BBB na nośniku CD/DVD/innym: _____ – w ilości ____ kopii) lub tłumaczenia jego formy (dekompilacja), włączając w to prawo do trwałego lub czasowego zwielokrotniania w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, a także opracowania (tłumaczenia, przystosowania lub jakichkolwiek innych zmian) bez ograniczania warunków dopuszczalności tych czynności, w szczególności, ale nie wyłącznie, w celu wykorzystania dla celów współdziałania z programami komputerowymi lub rozwijania, wytwarzania lub wprowadzania do obrotu, użyczania, najmu, lub innych form korzystania o podobnej lub zbliżonej formie.²¹
3. Skutek rozporządzający udzielenia licencji nastąpi z chwilą dostarczenia Programu na rzecz BBB. BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utwalono utwory składające się na Program.
 4. W przypadku elementów Programu, w szczególności programów komputerowych, które są niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania a co do których AAA nie przysługują prawa autorskie, AAA przeniesie na BBB licencje – w takim zakresie, w jakim nabył je od podmiotów dysponujących prawami do ww. utworów. Lista i treść tych licencji stanowi Załącznik nr ____.
 5. Przeniesienie całości praw autorskich na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie.

- Wzór postanowień umowy licencyjnej do utworu audiowizualnego

1. AAA udziela BBB na czas nieoznaczony, niewyłącznej licencji do korzystania z utworu audiowizualnego o nazwie „_____” (zwanego dalej „Utworem”). Licencja nie upoważnia do udzielania sublicencji ani przenoszenia jej na osoby trzecie – postanowienie niniejsze nie dotyczy prawa udzielania nieodpłatnych sublicencji na rzecz Partnerów. Licencja jest ważna na terytorium RP/oraz za granicą. AAA przysługuje prawo do wypowiedzenia licencji w formie pisemnej w dowolnym czasie, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

²¹ Wyłącznie w przypadkach, gdy jest to niezbędne. Postanowienie niniejsze powinno zostać umieszczone w umowie w sytuacji, gdy licencjodawca będzie w przyszłości rozwijał, modyfikował program komputerowy

2. Udzielenie licencji, o której mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:

- 1) stosowanie, wprowadzanie, wyświetlanie, przekazywanie i przechowywanie niezależnie od formatu, systemu lub standardu,
- 2) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od formatu, systemu lub standardu, techniką zapisu magnetycznego (w szczególności w systemie: _____), techniką cyfrową (w szczególności w standardzie: _____) lub poprzez wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,
- 3) wprowadzanie do obrotu, użyczanie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
- 4) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności wyświetlanie, publiczne odtwarzanie, nadawanie i reemitowanie w dowolnym systemie lub standardzie a także publiczne udostępnianie Utworu w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
- 5) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,
- 6) nadawanie za pomocą fonii lub wizji, w sposób bezprzewodowy (drogą naziemną i satelitarną) lub w sposób przewodowy, w dowolnym systemie i standardzie, w tym także poprzez sieci kablowe i platformy cyfrowe,
- 7) tworzenie nowych wersji i opracowań utworu²².

3. Skutek rozporządzający udzielenia licencji nastąpi z chwilą dostarczenia Utworu na rzecz BBB. BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utrwalono Utwór.

4. Udzielenie licencji na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie.

- Wzór postanowień umowy licencyjnej do opracowania _____

1. AAA udziela BBB na czas nieoznaczony, niewyłącznej licencji do korzystania z opracowania opisującego _____ zatytułowanego „_____” (zwanego dalej „Utworem”). Licencja nie upoważnia do udzielania sublicencji ani przenoszenia jej na osoby trzecie – postanowienie niniejsze nie dotyczy prawa udzielania nieodpłatnych sublicencji na rzecz Partnerów. Licencja jest ważna na terytorium RP/oraz za granicą. AAA przysługuje prawo do wypowiedzenia licencji w formie pisemnej w dowolnym czasie, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

²² Wyłącznie w przypadkach, gdy jest to niezbędne. Postanowienie niniejsze powinno zostać umieszczone w umowie w sytuacji, gdy licencjobiorca będzie w przyszłości opracowywał nowe utwory na bazie utworu będącego przedmiotem licencji.

2. Udzielenie licencji, o której mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:
- 1) trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, niezależnie od formatu, systemu lub standardu, w tym techniką drukarską, techniką zapisu magnetycznego (w szczególności w systemie: _____), techniką cyfrową (w szczególności w standardzie: _____) lub poprzez wprowadzanie do pamięci komputera oraz trwałe lub czasowe utrwalanie lub zwielokrotnianie takich zapisów, włączając w to sporządzanie ich kopii oraz dowolne korzystanie i rozporządzanie tymi kopiami,
 - 2) wprowadzanie do obrotu, użyczanie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
 - 3) publiczne rozpowszechnianie, w szczególności wyświetlanie, publiczne odtwarzanie, nadawanie i reemitowanie w dowolnym systemie lub standardzie a także publiczne udostępnianie Utworu w ten sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności elektroniczne udostępnianie na żądanie,
 - 4) rozpowszechnianie w sieci Internet oraz w sieciach zamkniętych,
 - 5) nadawanie za pomocą fonii lub wizji, w sposób bezprzewodowy (drogą naziemną i satelitarną) lub w sposób przewodowy, w dowolnym systemie i standardzie, w tym także poprzez sieci kablowe i platformy cyfrowe,
 - 6) opracowywania Utworu, w szczególności rozpowszechniania i publikowania nowych wydań Utworu, także w wersji zmienionej²³.
3. Skutek rozporządzający udzielenia licencji nastąpi z chwilą dostarczenia Utworu na rzecz BBB. BBB nabywa również nieodpłatnie własność nośników, na których utrwalono Utwór.
4. Udzielenie licencji na rzecz BBB na wszystkich wymienionych polach eksploatacji zostaje dokonane nieodpłatnie.

²³ Wyłącznie w przypadkach, gdy jest to niezbędne. Postanowienie niniejsze powinno zostać umieszczone w umowie w sytuacji, gdy licencjodawca będzie w przyszłości publikował nowe wydania utworu, w szczególności wydania zmienione/poprawione

3. WZORY „OŚWIADCZENIA TWÓRCY O WYKONANIU UTWORU” ORAZ „OŚWIADCZENIA PARTNERA O OTRZYMANIU UTWORU”

- Wzór „Oświadczenia twórcy o wykonaniu utworu”

MIEJSCE, DATA

OŚWIADCZENIE TWÓRCY O WYKONANIU UTWORU

Oświadczam/y, że wykonaliśmy i przekazujemy utwór/y _____ (można podać nazwę utworu/ów), na który składa się _____ (wyszczególnić utwory składowe, w przypadku dzieł złożonych albo w przypadku, gdy dochodzi do jednoczesnego przekazania wielu utworów) oraz dokumentację techniczną w postaci _____ (opisać, jeśli dotyczy). Powyższe utwory zostały utrwalone w następującej formie _____ (podać – np. wydruki, nośniki informatyczne, nośniki audio-video)

PODPIS(Y) TWÓRCY(TWÓRCÓW)

- Wzór „Oświadczenia Partnera o otrzymaniu utworu”

MIEJSCE, DATA

OŚWIADCZENIE PARTNERA O OTRZYMANIU UTWORU

Działając w imieniu _____ (nazwa Partnera) oświadczam, że otrzymałem utwór/y _____ (można podać nazwę utworu/ów), na który składa się _____ (wyszczególnić utwory składowe, w przypadku dzieł złożonych albo w przypadku, gdy dochodzi do jednoczesnego przekazania wielu utworów) oraz dokumentację techniczną w postaci _____ (opisać, jeśli dotyczy). Powyższe utwory zostały utrwalone w następującej formie _____ (podać – np. wydruki, nośniki informatyczne, nośniki audio-video).

Jednocześnie zastrzegam prawo do żądania usunięcia usterek w dostarczonym utworze/utworach oraz prawo dochodzenia innych roszczeń określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w art. 55 ustawy z dnia 4.21994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 ze zm.) - w terminie 2 lat od dnia podpisania niniejszego oświadczenia.

PODPIS PARTNERA

IV. PRAWO AUTORSKIE W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH

Komu przysługują prawa autorskie do dzieł („utworów” w rozumieniu przepisów dotyczących praw autorskich) wytworzonych przez Partnerów w ramach przydzielonych zadań, w czasie trwania projektu? Czy tym podmiotem jest Partnerstwo a Administrator Partnerstwa na rzecz Rozwoju zarządza tymi prawami?

Prawa autorskie do utworów powstałych w trakcie realizacji zadań w ramach Partnerstwa na Rzecz Rozwoju przysługują Partnerowi – jeżeli to on był twórcą danego dzieła (utworu). W przypadku, gdy Partner korzystał z usług innego podmiotu, np. osoby fizycznej, z którą zawarł umowę o dzieło, prawa te przysługują temu podmiotowi a Partner zobowiązany jest do nabycia tych praw od tego podmiotu na mocy umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych. Klauzule o nabyciu autorskich praw majątkowych można również zawrzeć w treści umowy o dzieło. Podobnie sytuacja kształtuje się w przypadkach kiedy utwór został stworzony przez pracownika Partnera, w ramach wykonywania przez tego pracownika obowiązków wynikających ze stosunku pracy. Jeżeli umowa o pracę nie wyklucza nabycia praw autorskich przez pracodawcę, pracodawca nabywa autorskie prawa majątkowe do utworów stworzonych przez pracownika - na mocy samej umowy o pracę. W przypadkach, gdy wykonanie określonych utworów wykracza poza obowiązki pracownika wynikające z umowy o pracę, pracodawca (Partner) i pracownik muszą zawrzeć osobną umowę o przeniesienie autorskich praw majątkowych na pracodawcę.

Partnerzy zobowiązani są do przeniesienia posiadanych i nabytych autorskich praw majątkowych na Administratora Partnerstwa na rzecz Rozwoju – na podstawie umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych. Partnerstwo nie jest podmiotem, któremu przysługują autorskie prawa majątkowe do utworów powstałych w trakcie realizacji zadań, ponieważ Partnerstwo nie jest twórcą (twórcą może być wyłącznie osoba fizyczna) ani nie może na swoją rzecz nabyć praw do utworów, ponieważ nie posiada osobowości prawnej albo innego rodzaju podmiotowości prawnej. Nie można również przyznać Administratorowi Partnerstwa na rzecz Rozwoju statusu „podmiotu zarządzającego prawami autorskimi”, ponieważ jest to niedopuszczalne z punktu widzenia przepisów prawa.

W jaki sposób i gdzie można rozpowszechniać dzieła („utwory” w rozumieniu przepisów dotyczących praw autorskich) wytworzone w ramach zadań przez Partnerów? Czy można je udostępniać wszystkim, którzy tego zażąдают, nawet jeżeli z tych utworów zamierzają czerpać zyski?

Partnerzy zobowiązani są do nieodpłatnego przeniesienia autorskich praw majątkowych na Administratora Partnerstwa na rzecz Rozwoju a z kolei Administrator – na Instytucję Zarządzającą. Instytucja Zarządzająca udzieli Administratorowi nieodpłatnej licencji na korzystanie z utworów, z prawem udzielania dalszej licencji (tzw. sublicencji) na rzecz Partnerów. Dozwolony sposób i warunki korzystania z utworów przez Partnerów powinna określać umowa sublicencyjna zawarta pomiędzy Administratorem a Partnerem (Partnerami). Zatem z treści umowy licencyjnej bądź sublicencyjnej powinno wynikać uprawnienie do udostępniania utworów osobom trzecim. Natomiast, żadne podmioty nie powinny uzyskiwać przychodów z tytułu odpłatnego udostępniania ww. utworów innym osobom. Ewentualne zyski mogą być

natomiast efektem realizacji przedsięwzięć wykorzystujących określone utwory, np. *know-how* prowadzenia określonej działalności.

Czy treść paragrafu dotyczącego „nieodpłatnego przeniesienia praw autorskich”, wiąże się z koniecznością zapłacenia podatku VAT przez zbywcę praw/twórcę? Nasz Partner zwrócił nam na to uwagę i sugeruje aby zmienić zapis na "... nieodpłatne w ramach kwoty projektu..." - w przeciwnym razie, przy zawieraniu z nami umowy, uważa, że będzie zmuszony do odprowadzania podatku za przekazanie praw autorskich.

W świetle polskich przepisów dotyczących podatku od towarów i usług (VAT) przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych (a więc również przeniesienie praw autorskich) podlega opodatkowaniu tym podatkiem. W takiej sytuacji uzasadniona jest obawa zbywcy praw autorskich, że postanowienie umowy o „nieodpłatnym” przeniesieniu praw autorskich może stanowić podstawę dla organów skarbowych do naliczenia podatku VAT od tej czynności, po ustaleniu w stosownym trybie wartości tych praw (podstawy opodatkowania). W praktyce wielu przedsiębiorców wpisuje do umowy postanowienie o przeniesieniu praw autorskich np. „w ramach wynagrodzenia za usługi” (bądź „w ramach kwoty przekazanej z tytułu [...]”), co – jak się wydaje - powinno wykluczać wątpliwości odnośnie odrębnego naliczenia podatku VAT za przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych. Podkreślić jednak należy, że zamieszczenie takiego postanowienia w umowie nie daje gwarancji, że organy podatkowe nie będą dochodzić obowiązku zapłaty podatku VAT z tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych. Ostateczną odpowiedź na postawione pytanie, w konkretnej sprawie, może dać wyłącznie stanowisko organu podatkowego, który zobowiązany jest do udzielania przedsiębiorcom wiążących interpretacji przepisów prawa podatkowego. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości, wskazane jest zatem, wystąpienie do właściwego organu podatkowego o wydanie ww. interpretacji.

Jaka będzie treść umowy o nieodpłatne przeniesienie autorskich praw majątkowych do rezultatów działań („utworów” w rozumieniu przepisów dotyczących praw autorskich) – w kontekście tego aby mogło z nich korzystać całe Partnerstwo?

Autorskie prawa majątkowe do dzieł (utworów) powstałych w trakcie realizacji projektu muszą zostać przeniesione na Administratora Partnerstwa na rzecz Rozwoju a z kolei Administrator przeniesie te prawa na Instytucję Zarządzającą. Z samej umowy o przeniesienie praw autorskich nie będą wynikać dla Partnerów uprawnienia do korzystania z utworów.

Natomiast Instytucja Zarządzająca udzieli Administratorowi nieodpłatnej licencji na korzystanie z utworów, z prawem udzielania dalszej licencji (tzw. sublicencji) na rzecz Partnerów. O dozwolonym sposobie korzystania z utworów przez Partnerów będzie zatem przesądzać nie treść umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych ale treść umowy sublicencyjnej zawartej pomiędzy Administratorem a Partnerem (Partnerami). Podstawowe wzory umów licencyjnych zawiera część II „Poradnika”, z zastrzeżeniem, że ich ostateczna treść zależeć będzie od podmiotu udzielającego licencji.

Podmiotami uprawnionymi z tytułu sublicencji będą poszczególni Partnerzy a nie „Partnerstwo” jako takie, ponieważ nie posiada ono osobowości prawnej ani innego rodzaju podmiotowości prawnej.

Czy w umowie o przeniesienie autorskich praw majątkowych nie powinny znaleźć się zapisy o dotyczące okresu związania umową, procedur i zasad wprowadzania do niej zmian, czy też warunków ewentualnego rozwiązania umowy?

Nie, elementy te nie powinny być umieszczane w umowach. Umowa o przeniesieniu autorskich praw majątkowych, podobnie do np. umowy sprzedaży, dotyczy jednorazowej czynności (czyli przeniesienia praw), wobec czego bezzasadne jest umieszczanie w umowie zapisów odnoszących się do okresu związania umową. Z tego też powodu umowa raz zawarta nie może zostać rozwiązana i nie powinny być do niej wprowadzane zmiany. W przypadku, gdy pojawią się nowe pola eksploatacji, do których zgodnie z wymogami programu powinny zostać przeniesione autorskie prawa majątkowe, konieczne będzie zawarcie nowej umowy obejmującej te właśnie pola.

Czy oświadczenie w umowie o „przeniesieniu autorskich praw majątkowych” ogranicza zbywcę tych praw (Partnera/Twórcę) w wykorzystywaniu rezultatów Działań?

Przeniesienie autorskich praw majątkowych skutkuje definitywnym wyzbyciem się przez Partnera/Twórcę praw do rozporządzania i korzystania z utworu na określonych w umowie polach eksploatacji. Jednakże Partnerzy będą mogli korzystać z utworów na mocy licencji, której udzieli im Administrator na mocy odrębnej umowy.

Czy będzie istnieć osobny, wspólny dla Partnerstwa, podmiot, którego zadaniem będzie zarządzanie autorskimi prawami majątkowymi do utworów wytworzonych przez Partnerów i ich pracowników/podwykonawców?

Przepisy dotyczące praw autorskich nie przewidują funkcjonowania podmiotu zarządzającego autorskimi prawami majątkowymi w takim stanie faktycznym i prawnym, z którym mamy do czynienia w przypadku realizacji Programu. W praktyce rolę „zarządcy” pełnić będzie Instytucja Zarządzająca jako podmiot, na który całość autorskich praw majątkowych zostanie przeniesiona. „Zarządzanie” tymi prawami polegać będzie m.in. na upowszechnianiu przez Instytucję Zarządzającą posiadanych zasobów poprzez udzielanie licencji Administratorom, którzy z kolei udzielać będą sublicencji na rzecz Partnerów. Podkreślić należy, że upowszechnianie „rezultatów” przez Instytucję Zarządzającą nie będzie się ograniczało wyłącznie do udzielania licencji Administratorom Partnerstw na rzecz Rozwoju. Istotą Programu jest bowiem jak najszersze upowszechnianie nabytych zasobów wiedzy. W efekcie rezultaty te będą mogły być również wykorzystywane przez inne podmioty, nie wchodzące w skład Partnerstw na rzecz Rozwoju.

Kto ma prawo do dysponowania dziełami („utworami” w rozumieniu przepisów dotyczących praw autorskich) po zakończeniu projektu i na jakich zasadach? Uważamy, że część tych dzieł (utworów) może na trwałe stać się elementem wyrównywania szans na rynku pracy, poprzez ich „komercjalizację”.

Dysponentem autorskich praw majątkowych będzie Instytucja Zarządzająca. Instytucja Zarządzająca udzieli licencji na korzystanie z utworów Administratorom a ci

z kolei, będą mieli prawo udzielenia sublicencji na rzecz Partnerów. Powyższe licencje będą udzielane nieodpłatnie. O dozwolonym sposobie wykorzystania utworów decydować będzie treść umów licencyjnych. Nie wykluczone, że w przypadkach uzasadnionych celem wykorzystania utworów, umowa sublicencyjna będzie mogła zawierać uprawnienie do dalszego udzielania sublicencji na rzecz osób trzecich.

Ideą Programu jest upowszechnianie wiedzy na zasadach nieodpłatności, dlatego z tytułu udzielania licencji do określonego dzieła (utworu) nie będzie mogło być pobierane żadne wynagrodzenie. Nie wyklucza to możliwości pojawienia się pewnych elementów „komercyjnych” w projektach realizowanych w oparciu bądź przy użyciu tych utworów, ale nie w formie odpłatności za prawo korzystania z utworu.

Jaki jest charakter i treść osobistych praw autorskich twórców, którzy wykonali dane dzieło (utwór) i jaki jest stosunek tych praw do autorskich praw majątkowych?

Prawa autorskie mają charakter dualistyczny. Składają się nań prawa o charakterze osobistym i prawa o charakterze niemajątkowym. Jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i nie podlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do:

- 1) autorstwa utworu,
- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo,
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania,
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności,
- 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Prawa osobiste mają zatem charakter niemajątkowy, nie podlegają zbyciu ani zrzeczeniu się a ich ochrona nie jest ograniczona w czasie (trwają – aczkolwiek w postaci osłabionej – również po śmierci twórcy). Natomiast, autorskie prawa majątkowe – co do zasady – polegają na prawie do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu. Te prawa mogą być zbywane na inne podmioty.

Uważamy, że autorskie prawa majątkowe powinny być przeniesione na Instytucję Zarządzającą „na zasadzie niewyłączności”: prawa te powinny przysługiwać Partnerstwu, zaś poszczególni Partnerzy powinni mieć prawa do dzieł (utworów), które sami wytworzyli.

Prawo polskie nie zna konstrukcji prawnej przenoszenia praw autorskich „na zasadzie niewyłączności”. Rolę taką pełni w pewnej mierze instytucja licencji, która polega na udzieleniu wyłącznie uprawnienia do korzystania z utworu (jest to zatem równoznaczne z udzieleniem upoważnienia do wykorzystywania „wycinka” autorskich praw majątkowych). Jednakże zasady Programu wprowadzają wymóg przeniesienia na Administratora a następnie na Instytucję Zarządzającą całości autorskich praw majątkowych - zatem zawarcie umowy licencyjnej nie jest wystarczające do realizacji tego wymogu.

Czy po zakończeniu projektu Partnerzy staną się grupą kontynuującą „eksploatację” dzieł (utworów)?

Tak, po zakończeniu realizacji projektu, Partnerzy będą mogli korzystać z dzieł (utworów w rozumieniu przepisów o prawach autorskich) na mocy umów licencyjnych (sublicencja) zawartych z Administratorem.

Czy rozwiązania w zakresie praw autorskich będą dla wszystkich Partnerów identyczne, czy poszczególne Partnerstwa będą traktowane w sposób indywidualny?

Ze względu na zakaz dyskryminacji Partnerzy będą traktowani na równych prawach. Przykładowo, każdy z Partnerów będzie miał możliwość uzyskania, za pośrednictwem Administratora, nieodpłatnej licencji do utworów będących rezultatem realizacji projektów prowadzonych w ramach Programu. Warto podkreślić, że dotyczyło to również będzie utworów stworzonych przez Partnerów działających w ramach innych Partnerstw.

Jeżeli jedynym dysponentem autorskich praw majątkowych do dzieł (utworów) będących rezultatem realizacji danego projektu będzie Instytucja Zarządzająca, to może w przyszłości prowadzić politykę służącą (lub nie) rozpowszechnianiu posiadanej wiedzy i rozwiązań (*know-how*). Przykładowo, może udostępniać możliwość korzystania z tych utworów nieodpłatnie (czy w takim przypadku będzie to darowizna i czy trzeba będzie z tego tytułu zapłacić podatek?) albo może udzielać odpłatnych, niewyłącznych licencji na korzystanie z utworów. W obu przypadkach Partnerzy będą musieli ponieść koszty, co będzie znacznym utrudnieniem w wykorzystywaniu rezultatów zrealizowanych projektów.

Zgodnie z zasadami Programu wszyscy Partnerzy podlegają tym zasadom i nie mogą być dyskryminowani. Instytucja Zarządzająca jako docelowy dysponent autorskich praw majątkowych udzielać będzie, za pośrednictwem Administratorów, licencji na korzystanie z utworów. Udzielanie licencji odbywać się będzie wyłącznie na zasadzie nieodpłatności. Udzielenia licencji (umowy licencyjnej) nie można utożsamiać z umową darowizny. W związku z powyższym otrzymanie licencji nie będzie rodziło obowiązku zapłaty podatku na mocy przepisów o podatku od spadków i darowizn. Koszty, których się Państwo obawiacie nie powstaną.

Partnerstwo nie posiada osobowości prawnej. Po zakończeniu projektu Partnerstwo przestaje istnieć, ponieważ umowa o Partnerstwie wygasa. W takiej sytuacji Partnerstwo nie będzie mogło nabyć ani autorskich praw majątkowych ani licencji do dzieł (utworów) wykonanych w trakcie realizacji projektu. Istnieje obawa, że może to doprowadzić do sporu pomiędzy Partnerami o nabycie praw.

Tak, Partnerstwo nie stanowi jednostki organizacyjnej, w szczególności takiej, która jest osobą prawną lub podmiotem posiadającym inny rodzaj podmiotowości prawnej. Po zakończeniu projektu samodzielnie będą funkcjonować poszczególni Partnerzy. Spór pomiędzy Partnerami o nabycie autorskich praw majątkowych jest wykluczony, ponieważ w ramach projektu wszystkie prawa autorskie do utworów powstałych w trakcie realizacji zadań przez Partnerów muszą zostać przeniesione na Instytucję Zarządzającą. Partnerzy zaś otrzymają od Instytucji Zarządzającej, za pośrednictwem Administratora, licencję na korzystania z powstałych utworów.

Jeżeli Partnerstwo nie będzie mogło „skomercjalizować” rezultatów działalności, to wg nas nastąpi „śmierć” ww. rezultatów, ponieważ nie będzie podmiotu, który na własny koszt będzie prowadził działalność charytatywną

opartą na tych rezultatach. Trudno bowiem zakładać, że na każdy rezultat projektów EQUAL znajdzie się dotacja, by je eksploatować i rozwijać.

Nieodpłatne przeniesie autorskich praw majątkowych nie jest równoznaczne z zakazem prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o licencję do określonych rezultatów, w okresie po zakończeniu danego projektu. Jedynym ograniczeniem jest brak możliwości czerpania zysków z tytułu udostępniania rezultatu (utworu) stworzonego w ramach Programu EQUAL. Przykładowo, podmioty wykorzystujące program szkoleniowy opracowany w ramach Programu EQUAL mogą pobierać opłaty za prowadzenie szkolenia (w szczególności obejmujące wynagrodzenie prowadzącego, koszt powielenia materiałów, koszt pomieszczeń wynajętych do przeprowadzenia szkolenia), ale nie mogą pobierać opłaty licencyjnej za opracowanie i udostępnienie programu szkoleniowego.

Obawiamy się, że pozbawienie twórców autorskich praw majątkowych, w tym „prawa do komercjalizacji” rezultatów działań, skutkować będzie nie osiągnięciem celów zakładanych przez Program. Przykładowo, wiele rezultatów dotyczy zaawansowanych technologii IT lub jest oparta na takich technologiach. Każda przerwa w rozwoju zastosowanych technologii (np. w nanoszeniu poprawek do oprogramowania komputerowego) może spowodować „starzenie” się technologiczne a nawet „śmierć” danego rezultatu (utworu).

Sposób uregulowania kwestii związanych z majątkowymi prawami autorskimi do rezultatów Programu EQUAL wynika z konieczności dostosowania zasad Programu EQUAL w tym zakresie do wytycznych Komisji Europejskiej określonych w „Komunikacie Komisji do Państw członkowskich z dnia 14 kwietnia 2000 r. ustanawiającym wytyczne dla Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dotyczące współpracy ponadnarodowej w celu promowania nowych sposobów walki z dyskryminacją i nierównościami na rynku pracy” (C2000, 853). Zgodnie z art. 38 Komunikatu rezultaty wypracowane w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL stają się „własnością publiczną”. Oznacza to, że prawa majątkowe do instrumentów i metod opracowanych przez Partnerstwa na rzecz Rozwoju są własnością Unii Europejskiej reprezentowanej przez Komisję. Jak najszersze upowszechnienie i wykorzystanie rezultatów wypracowanych w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL jest jedną z podstawowych zasad obowiązujących przy jej realizacji. Przejawia się to w umożliwieniu wszystkim zainteresowanym wykorzystania rezultatów, których powstanie sfinansowano ze środków publicznych. Stąd brak prawa do wykorzystania tych rezultatów przez inne podmioty lub ich komercjalizacja przez zamkniętą grupę podmiotów byłoby sprzeczne z zasadą nieodpłatnego upowszechniania rezultatów oraz włączania rezultatów EQUAL do głównego nurtu polityki.

Postanowienia Komunikatu znajdują odzwierciedlenie w prawie krajowym regulującym zasady Programu EQUAL w Polsce, w tym w umowie o dofinansowanie działania w ramach programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006 (Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1206 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 373 i z 2006 r. Nr 103, poz. 707), jak również w umowie o Partnerstwie na rzecz Rozwoju.

Należy ponadto podkreślić, że przeniesienie autorskich praw majątkowych nie jest równoznaczne z uniemożliwieniem dalszych prac nad rezultatem, w tym rezultatem

opartym na nowoczesnych technologiach. Do chwili przeniesienia autorskich praw majątkowych na Instytucję Zarządzającą EQUAL prawa te należą do Twórcy lub Partnera w Partnerstwie na Rzecz Rozwoju. Z kolei z chwilą przeniesienia praw na Instytucję Zarządzającą podmioty wchodzące w skład Partnerstwa, za pośrednictwem Administratora, otrzymają licencję obejmującą również uprawnienie do wykonywania prawa zależnego (w opisanym przypadku - do modyfikacji i wprowadzania zmian do wytworzonych technologii IT, np. programów komputerowych).

W wyniku realizacji projektu powstaną programy szkoleniowe (tradycyjne bądź e-learningowe). Czy twórcy tych programów będą mogli w przyszłości nieodpłatnie korzystać z nich dla celów komercyjnych? Czy i na jakich zasadach będą mogli sprzedawać szkolenia oparte na tych programach?

Twórcy tych programów szkoleniowych, tak jak innych utworów wykonanych w trakcie realizacji projektu, otrzymają za pośrednictwem Administratora licencję do korzystania z tych utworów. Licencja będzie udzielona na czas nieoznaczony i będzie nieodpłatna. O sposobach i warunkach korzystania z utworów decydować będzie treść umowy licencyjnej. Co do zasady, licencja nie będzie wykluczała wykorzystania utworów do działalności komercyjnej, jednakże działalność taka nie będzie mogła polegać na „odpłatnym” rozpowszechnianiu ww. utworów. Przykładowo, Partner będzie mógł organizować odpłatne szkolenie w oparciu o określony program szkoleniowy (odpłatność będzie związana z koniecznością pokrycia kosztów organizacji szkolenia) ale nie będzie mógł pobierać opłaty za wykorzystanie programu szkolenia, do którego otrzymał licencję ani nie będzie mógł udostępnić odpłatnie tego programu innemu podmiotowi.

Co mamy zrobić, jeżeli w projekcie wykorzystujemy *know-how*, programy komputerowe bądź inne utwory, do których posiadamy licencje udzielone przez inne podmioty? Oczywiście jest, że nie możemy przecież przekazać Instytucji Zarządzającej autorskich praw majątkowych do tych utworów.

Obowiązek przeniesienia autorskich praw majątkowych do rezultatów realizacji projektów dotyczy tylko utworów powstałych w związku z realizowanymi przez Partnerów zadaniami. Oczywiście jest, że odniesieniu do pewnych kategorii utworów (np. programów komputerowych rozpowszechnianych masowo: systemów operacyjnych, edytorów tekstu, obrazu i dźwięku, narzędzi do tworzenia arkuszy kalkulacyjnych i baz danych itd.), do których Partner nabył (bądź otrzymał nieodpłatnie) licencje, niemożliwe jest nabycie przez Partnera praw autorskich w celu ich przeniesienia na Administratora. W takich przypadkach – o ile to możliwe – Partner powinien przenieść na Administratora posiadaną licencję do ww. utworu albo wskazać podmiot, od którego Administrator/Instytucja Zarządzająca może taką licencję uzyskać.

Należy podkreślić, że nie zwalnia to Partnera z obowiązku takiej realizacji projektu aby jego rezultaty mogły być łatwo i nieodpłatnie rozpowszechnione. Zatem Partnerzy powinni unikać wykorzystywania praw do wartości niematerialnych należących do osób trzecich, których nie mogą przenieść na Instytucję Zarządzającą, ponieważ może to utrudniać a nawet uniemożliwiać realizację, określonych przepisami prawa, celów Programu.

Do kiedy Partnerzy zobowiązani są do przeniesienia autorskich praw majątkowych do dzieł (utworów) wykonanych w trakcie realizacji projektu?

Partnerzy zobowiązani do nieodpłatnego przeniesienia na Administratora autorskich praw majątkowych do dzieł (utworów) wykonanych w trakcie realizacji projektu, niezwłocznie po powstaniu utworu, najpóźniej z chwilą zakończenia projektu.

Partner wykonał projekt strony internetowej i zapewnił funkcjonowanie Intranetu służącego potrzebom całego Partnerstwa. Czy po zakończeniu projektu pozostali Partnerzy będą mogli korzystać z tego Intranetu? Czy w związku z powyższym istnieje potrzeba uregulowania tego w odrębnej umowie o przeniesieniu praw autorskich?

Ideą Programu jest upowszechnianie wiedzy, w szczególności wypracowanych przez Partnerstwa rozwiązań. Jeżeli Intranet był rezultatem realizacji konkretnego projektu, prawa do utworów składających się na wykonane dzieło (np. programów komputerowych) powinny zostać przeniesione na Administratora a następnie Instytucję Zarządzającą. Instytucja Zarządzająca za pośrednictwem Administratorów udzieli Partnerom nieodpłatnej licencji na korzystanie z tych utworów, zatem powtórna umowa o przeniesieniu autorskich praw majątkowych nie będzie ani dopuszczalna ani konieczna. Partnerzy będą mogli korzystać z Intranetu na mocy otrzymanej licencji.

Ponadto należy podkreślić, że w określonym stanie faktycznym, korzystanie z serwisu internetowego albo Intranetu może być możliwe bez uzyskiwania licencji. Przykładem może być funkcjonowanie ogólnodostępnych portali internetowych, których użytkownicy nie muszą uiszczać jakichkolwiek opłat ani zawierać umów licencyjnych.

Czy przenosząc autorskie prawa majątkowe twórca wyzbywa się całkowicie praw autorskich do dzieła („utworu” w rozumieniu przepisów dotyczących praw autorskich)?

Tak, przenosząc autorskie prawa majątkowe, twórca wyzbywa się całkowicie tych praw. Pamiętać jednak należy, że prawa autorskie mają charakter dualistyczny. Po zawarciu umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych, twórca wyzbywa się prawa do korzystania z utworu i rozporządzania nim na określonych w umowie polach eksploatacji. Natomiast przy twórcy pozostają niezbywalne autorskie prawa osobiste, polegające w szczególności na prawie do:

- 1) autorstwa utworu,
- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo,
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania,
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności,
- 6) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Czy twórca ma prawo wykorzystywać (np. włączać do innych publikacji) fragmenty opracowania, do którego autorskie prawa majątkowe przekazał na podstawie umowy innemu podmiotowi?

Postawione pytanie jest związane z problemem przedstawionym w poprzednim pytaniu. Przenosząc autorskie prawa majątkowe do utworu twórca się ich definitywnie wyzbywa. Nie wyklucza to jednak tworzenia innych utworów. Oczywiście utwory te nie mogą być tożsame z utworami, co do których prawa zostały

wcześniej zbyte (przykładowo, nie można zbyć praw do tego samego opracowania ale pod innym tytułem). Natomiast wykorzystanie pewnych fragmentów stworzonego wcześniej utworu jest w zasadzie dopuszczalne – nie stanowią one bowiem osobnego przedmiotu prawa autorskiego. Można raczej powiedzieć, że należą do niezbywalnego zasobu wiedzy danej osoby, która może być wykorzystywana w twórczości prowadzonej przez tą osobę.

Powyższa problematyka związana jest z tzw. prawem do cytatu. Można w samoistnym utworze zamieszczać fragmenty innych rozpowszechnionych utworów, także stworzonych przez inne podmioty, pod warunkiem zachowania ich integralności oraz podania twórcy i źródła cytatu.

Czy twórca dzieła (utworu), do którego przekazał autorskie prawa majątkowe, ma prawo wymieniać je w swoim dorobku?

Tak, prawo do autorstwa utworu, w szczególności prawo do wymieniania go w swoim dorobku, należy do niezbywalnych, osobistych praw autorskich przynależnych twórcy.

Kto może dochodzić ochrony praw autorskich w sytuacji, gdy inna osoba naruszy te prawa (np. skopiuje całość bądź fragment dzieła i wykorzysta je pod własnym nazwiskiem)?

Ochrony praw autorskich dochodzić może twórca (a po jego śmierci m.in. małżonek, zstępni itd.), inny podmiot, któremu przysługują autorskie prawa majątkowe a także – jeżeli umowa licencyjna nie stanowi inaczej – licencjodawca, w zakresie objętym umową licencyjną. Kwestie ochrony praw autorskich regulują w szczególności art. 78-80 oraz art. 67 ust. 4 ustawy z 4.2.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Przykładowo, uprawnionym przysługują roszczenia o:

- 1) zaniechania działań zagrażających prawom twórcy,
- 2) usunięcia skutków dokonanych naruszeń, w szczególności poprzez złożenie oświadczenia o odpowiedniej treści i formie,
- 3) zapłatę zadośćuczynienia za doznaną krzywdę bądź uiszczenia kwoty pieniężnej na cel społeczny,
- 4) wydanie bezprawnie uzyskanej korzyści,
- 5) zapłatę stosowanego wynagrodzenia.

Czy jeżeli twórca przekazał autorskie prawa majątkowe do dzieł (utworów), to nabywca praw do tych utworów ma prawo (bądź musi) usunąć nazwiska autorów z rozpowszechnianych dzieł (zauważyliśmy, że często się tak dzieje w przypadku opracowań publikowanych na stronach ministerstw)?

Prawo do oznaczania utworu swoim nazwiskiem albo pseudonimem bądź do udostępniania go anonimowo stanowi osobiste prawo twórcy. To od woli twórcy zależne jest, czy utwór będzie rozpowszechniany ze wskazaniem autora czy anonimowo. W szczególności rozstrzygnięcie tej kwestii może zostać objęte treścią umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych. W doktrynie i orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że jeżeli twórca w sposób wyraźny nie dopuścił zatajenia autorstwa, to rozpowszechnianie utworu powinno odbywać się ze wskazaniem jego nazwiska.

Umowa zawarta przez nas z twórcą (autorem określonego opracowania) zawiera następującą klauzulę: „Wykonawca oświadcza, że jest autorem dzieła i

wszelkie prawa autorskie do przedłożonego dzieła przenosi na Zamawiającego. Zamawiający może drukować i publikować dzieło w całości lub w fragmentach. Wykonawca może korzystać z dorobku dzieła bez ograniczeń pod warunkiem, że każdorazowo zaznaczy, że cytat/fragment pochodzi z opracowania, które było finansowane w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL z projektu [...].” Czy taki zapis w umowie dotyczący przeniesienia praw autorskich jest prawidłowy (a zarazem wystarczający) z punktu widzenia przepisów prawa i wymogów dotyczących realizacji projektów w ramach Programu EQUAL?

Zapis taki nie jest wystarczający. Przepisy prawa wymagają wyraźnego wymienienia pól eksploatacji, w stosunku do których następuje przeniesienie autorskich praw majątkowych. Nadto zasady realizacji Programu wymagają aby przeniesienie praw autorskich nastąpiło na wskazanych w tych zasadach polach eksploatacji. Prawidłową treść klauzul umownych dotyczących przeniesienia autorskich praw majątkowych zawierać będzie Część II niniejszego „Poradnika”.

Jakie są (w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych) koszty uzyskania przychodów w umowach o dzieło i przeniesienie praw autorskich?

W świetle obowiązujących przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych koszty uzyskania przychodu w przypadku umów o dzieło i umów o świadczenie usług wynoszą 20%. W przypadkach, gdy dochodzi do rozporządzenia autorskimi prawami majątkowymi koszty te są wyższe i wynoszą 50%.

Instytucja Zarządzająca udziela nieodpłatnej licencji na korzystanie z utworów wykonanych podczas realizacji projektu. Czy licencja będzie udzielana na czas nieoznaczony? Czy licencja będzie zezwalała na wykonywanie autorskiego prawa zależnego (jest to istotne, ponieważ brak takiego uprawnienia uniemożliwi wykorzystywanie fragmentów dzieła do pisanie nowych materiałów szkoleniowych)?

Tak, zgodnie z zasadami Programu licencje udzielane Administratorom przez Instytucję Zarządzającą oraz Partnerom przez Administratorów będą nieodpłatne i udzielane na czas nieoznaczony. Co do zasady, będą zezwalały na wykonywanie zależnego prawa autorskiego.

Co zrobić w przypadku, gdy chcemy opublikować fragment z wydanej już publikacji, w sytuacji, gdy autorzy są nieznani? Z kim należy podpisać umowę o licencyjną albo przeniesieniu praw autorskich, czy w ogóle w takiej sytuacji nie trzeba nic podpisywać?

W przypadku cytatu fragmentu utworu uprzednio rozpowszechnionego, dopuszczalne jest jego dokonanie, jednakże z oznaczaniem autora cytowanego fragmentu utworu i źródła. W przypadku, gdy dany utwór opublikowany został anonimowo, należy przyjąć, że dokonanie cytatu powinno nastąpić z podaniem jego źródła. Zasada ta dotyczy jednakże tylko takich opracowań, które same stanowią utwór, tzn. podmiot wykorzystujący fragment innej publikacji sam w danym stanie faktycznym jest twórcą (autorem publikacji mającej cechy utworu).

W przypadku publikowania pewnych kategorii utworów, uprzednio rozpowszechnionych, np. aktualnych artykułów, w sytuacji, gdy nie stanowi to realizacji prawa do cytatu w samoistnym utworze a jedynie przedruk (podmiot wykorzystujący inny utwór lub jego fragment nie jest twórcą tylko dokonuje wyłącznie

dopuszczalnego powielenia cudzego utworu), publikowanie jest dozwolone ale co do zasady – za zapłatą stosowanego wynagrodzenia (szerzej zob. art. 25 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych).

W innych przypadkach, wykraczających poza prawo do cytatu i prawo do przedruku, konieczne jest zawarcie umowy licencyjnej z podmiotem posiadającym autorskie prawa majątkowe lub – ewentualnie - wystarczające prawa licencyjne. Należy podkreślić, że tym podmiotem może być nie tylko twórca (który - jak w sytuacji przytoczonej w pytaniu - może być nieznany) ale również wydawca określonej publikacji, z którym kontakt będzie mógł być w określonej sytuacji łatwiejszy.

Chcemy opublikować fragment wywiadu, wcześniej opublikowany w gazecie? Czy musimy mieć zgody na publikację udzielone przez autorkę tekstu, osobę, z którą wywiad był przeprowadzany oraz wydawcę gazety? W jakiej formie musimy uzyskać te zgody?

Opublikowanie fragmentów wywiadu mieści się – co do zasady – w prawie do przedruku (patrz pytanie powyżej) i nie wymaga oddzielnej zgody (szerzej zob. art. 25 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych). Z tytułu przedruku aktualnych artykułów, wypowiedzi i fotografii reporterskich twórcom przysługuje prawo do wynagrodzenia. Prawo do wynagrodzenia nie przysługuje twórcom, jeżeli przedruk dotyczy krótkich wyciągów ze sprawozdań o aktualnych wydarzeniach bądź takich wyciągów z aktualnych artykułów.

Czy nie publikowanie w całości jakiegoś utworu (np. artykułu) jest naruszeniem autorskich praw osobistych? Czy potrzebna jest zgoda autora na opublikowanie wyłącznie fragmentu artykułu?

Jak podkreślano we wcześniejszych odpowiedziach, jednym z osobistych praw twórców jest prawo do zachowania integralności utworu. Jednakże krótkie wyciągi z uprzednio rozpowszechnionych sprawozdań o aktualnych wydarzeniach bądź z aktualnych artykułów mogą być publikowane na mocy licencji ustawowej i bez konieczności zapłaty wynagrodzenia na rzecz twórcy (szerzej zob. art. 25 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych).

Czy każdy wywiad, który chcemy opublikować, powinien być mieć autoryzowany przez osobę z którą był przeprowadzony? Jeśli tak, to w jakiej formie?

W przypadku działalności objętej ustawą – Prawo prasowe, dziennikarz nie może odmówić osobie udzielającej informacji, autoryzacji dosłownie cytowanej wypowiedzi, o ile wypowiedź ta nie była uprzednio publikowana. W innych przypadkach, uzgodnienie zasad „autoryzacji” wywiadu, publikowanego np. w wydawnictwie, do którego nie mają zastosowania przepisy ustawy – Prawo prasowe, jest kwestią uzależnioną od stanowiska zainteresowanych stron.

Uważamy, że przeniesienie autorskich praw majątkowych może nastąpić w drodze umowy albo jednostronnego oświadczenia twórcy. Co możemy zrobić w przypadku, kiedy osoba uprawniona (twórca) odmówi złożenia stosownego oświadczenia woli?

Z formalno-prawnego punktu widzenia przeniesienia autorskich praw majątkowych jest zawsze umową – zawiera bowiem dwa oświadczenia woli: zbywcy i nabywcy autorskich praw majątkowych. Twórca uczestniczący w projekcie ma obowiązek

nieodpłatnie przenieść prawa autorskie na Partnera lub Administratora (jeżeli to Partner jest twórcą). Obowiązek taki wynika wprost z przepisów prawa – rozporządzenia wprowadzającego „Uzupełnienie programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006” (Dz.U. z 2004 r., Nr 214, poz. 2172 ze zm.). Odmowa złożenia stosowanego oświadczenia woli będzie zatem naruszeniem powołanych przepisów a wykonanie tego obowiązku będzie mogło być dochodzone na drodze sądowej.

Jakie są skutki prawno-podatkowe przeniesienia autorskich praw majątkowych? Czy skutki te są różne w zależności od tego, czy przeniesienie praw jest nieodpłatne (tzn. pod tytułem darmowym), czy odpłatne? Jesteśmy zainteresowani informacją, jak obowiązek podatkowy w odniesieniu do przeniesienia praw autorskich jest ukształtowany w świetle przepisów o podatku od spadków i darowizn, podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz przepisów o opłacie skarbowej.

Przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów będących rezultatami realizowanych projektów będzie następować na podstawie umowy o przeniesieniu tych praw (ewentualnie w ramach stosunku pracy istniejącego pomiędzy Partnerem a pracownikiem-twórcą), zatem przepisy o podatku od spadków i darowizn nie będą miały zastosowania.

W przypadku podatku dochodowego, wynagrodzenie za stworzenie utworu i przeniesienie do niego autorskich praw majątkowych stanowi przychód twórcy, zatem będzie on zobowiązany do wpłaty, za pośrednictwem płatnika, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. Należy przy tym podkreślić, że aktualnie obowiązujące przepisy określają koszty uzyskania przychodu, w przypadku korzystania przez twórców z praw autorskich lub rozporządzenia przez nich tymi prawami, w wysokości 50% uzyskanego przychodu.

W przypadku podatników prowadzących działalność gospodarczą, opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług (VAT) podlega odpłatne świadczenie usług, przy czym świadczeniem usług jest również przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych (np. utworów), bez względu na formę dokonania czynności prawnej. Jak wyżej podkreślono, postanowienie umowy o nieodpłatnym przeniesieniu autorskich praw majątkowych, może rodzić niebezpieczeństwo powstania obowiązku zapłaty od tej czynności podatku VAT (przy czym wartość usługi musiałaby być określona przez organ podatkowy). Środkiem przeciwdziałania takiej sytuacji mogłoby być zawarcie w umowie postanowienia o przeniesieniu praw „w ramach kwoty otrzymanej na realizację zadań określonych Programem”. Jednakże w odniesieniu do powyższego problemu, jednoznacznej odpowiedzi może udzielić wyłącznie organ podatkowy, przedstawiając na żądanie przedsiębiorcy wiążącą interpretację przepisów prawa podatkowego. Należy podkreślić, że przedsiębiorca składając pytanie organowi podatkowemu powinien podkreślić, że obowiązek nieodpłatnego przeniesienia praw autorskich wynika z przepisów prawa regulujących zasady realizacji Programu EQUAL.

W kontekście przepisów ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych należy stwierdzić, że nieodpłatne przeniesienie autorskich praw majątkowych bądź udzielenie licencji nie podlega temu podatkowi. W konkretnym stanie faktycznym do

udzielenia wiążącej interpretacji przepisów prawa podatkowego uprawniony jest właściwy organ podatkowy.

W aktualnym stanie prawnym umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych bądź udzielenie licencji nie podlegają opłacie skarbowej.

W trakcie realizacji projektu stworzyliśmy program komputerowy w oparciu o inny program. Wobec powyższego, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskich i prawach pokrewnych, stworzony przez nas program nie jest utworem pierwotnym ale utworem zależnym. Nadto, do korzystania z tego programu niezbędne jest wykorzystywanie innego oprogramowania, które zostało przez nas wykonane całkowicie samodzielnie, jednakże jeszcze przed naszym uczestnictwem w Programie i bez jakiegokolwiek finansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego. Czy wobec powyższego jesteśmy zobowiązani do przeniesienia na Instytucję Zarządzającą autorskich praw majątkowych do obu wymienionych programów komputerowych? Uważamy, że w stosunku do programu będącego utworem zależnym jest to niemożliwe, gdyż autorskie prawa majątkowe do tego programu przysługują innemu podmiotowi a my posiadamy wyłącznie licencję. W stosunku zaś do programu stworzonego przez nas całkowicie przed rozpoczęciem projektu gotowi jesteśmy udzielić Instytucji Zarządzającej niewyłącznej i nieodpłatnej licencji. Ponadto stworzone przez nas oprogramowanie cieszy się dużym zainteresowaniem wśród innych Partnerstw. Jesteśmy skłonni, w celu jego udostępnienia, udzielić licencji na korzystanie z tego programu innym Partnerstwom, jednakże pozostałaby do rozstrzygnięcia kwestia świadczenia na ich rzecz ewentualnych usług wdrożeniowych i serwisowych.

Praktyka pokazuje, że często programy komputerowe tworzone są w oparciu o inne programy komputerowe – udostępnione twórcy na zasadzie odpłatnej albo nieodpłatnej licencji, zezwalającej na tworzenie utworów zależnych (np. nowych wersji, modyfikacji tego programu). W takim przypadku twórca takiego utworu zależnego powinien udzielić Administratorowi maksymalnie szerokiej licencji na korzystanie z tego programu, z prawem jej przeniesienia (ewentualnie udzielenia sublicencji), na Instytucję Zarządzającą.

Równie często do korzystania z określonych programów komputerowych niezbędne jest wykorzystywanie innego oprogramowania, współpracującego z tymi programami. Jeżeli to inne oprogramowanie zostało stworzone przez Partnera (jego pracowników lub podwykonawców) w ramach realizacji projektu, całość autorskich praw majątkowych do tego oprogramowania powinna zostać przeniesiona na Administratora. Natomiast jeżeli to oprogramowanie zostało stworzone przez Partnera przed rozpoczęciem projektu albo w jego trakcie ale bez związku z realizacją projektu albo pochodzi od osób trzecich nie uczestniczących w projekcie, Partner powinien:

- o ile jest to dopuszczalne - udzielić Administratorowi maksymalnie szerokiej licencji na korzystanie z tego oprogramowania, z prawem jej przeniesienia (ewentualnie udzielenia sublicencji), na Instytucję Zarządzającą,
- w przypadkach gdy udzielenie powyższej licencji nie jest możliwe – wskazać Administratorowi i Instytucji Zarządzającej sposób uzyskania takiej licencji.

Świadczenie usług wdrożeniowych bądź serwisowych w stosunku do określonego oprogramowania powinno zostać określone w odrębnych umowach zawartych pomiędzy zainteresowanymi Partnerami.

Zadaniem Partnera jest wydanie „podręcznika”. Partner na podstawie umów nabył autorskie prawa majątkowe do utworów składających się na podręcznik. Zgodnie z wymogami projektu prawa te po wydaniu podręcznika będą przeniesione na Administratora a następnie na Instytucję Zarządzającą. Czy wobec powyższego nazwa Partnera powinna widnieć w nacie „copyright” w wydawanym podręczniku?

Nota „copyright” oznacza podmiot, któremu przysługują autorskie prawa majątkowe do wydawanego utworu. Nota ta powinna oczywiście zawierać informację zgodną ze stanem faktycznym (prawdziwą). Wobec powyższego należy w niej wskazać podmiot, który w momencie wydawania utworu (w tym wypadku podręcznika) jest dysponentem autorskich praw majątkowych.

Czy Partnerstwo bądź poszczególni Partnerzy w jakimkolwiek zakresie będą partycypować w prawach autorskich do dzieł (utworów) wykonanych w ramach projektu, który realizują?

Można przyjąć, że powyższe twierdzenie jest prawdziwe. „Partycypacja” ta polegać będzie na otrzymaniu od Instytucji Zarządzającej, za pośrednictwem Administratora, nieodpłatnej licencji na korzystanie z utworów będących rezultatem realizacji projektu. Nie można natomiast tej „partycypacji” utożsamiać z prawem pobierania opłat z tytułu dalszego udzielania przez Partnerów licencji do tych utworów.

Czy platforma internetowa jako rezultat realizacji projektu po jego zakończeniu będzie mogła samodzielnie funkcjonować i być zarządzana oraz obsługiwana przez Partnerów bądź Partnerstwo? Czy Krajowa Struktura Wsparcia lub inna instytucja nie będzie mieć roszczeń do korzyści majątkowych wynikających z funkcjonowania platformy internetowej po zakończeniu projektu np. poprzez wymóg opłaty miesięcznej/rocznej uiszczanej przez Partnera bądź Partnerstwo? Czy ostateczny nabywca autorskich prawa majątkowe do ww. platformy, po zakończeniu projektu, będzie organem decyzyjnym odnośnie dalszego funkcjonowania platformy internetowej lub zakończenia jej funkcjonowania? Przykładowo, czy Krajowa Struktura Wsparcia lub inna instytucja, która ostatecznie nabędzie autorskie prawa majątkowe do ww. platformy będzie miała prawo wpływu na kierunki rozwoju ww. platformy internetowej, zmiany jej zawartości i źródła finansowania związane z jej utrzymaniem?

Rezultatem realizacji projektu może być „platforma internetowa”, która z punktu widzenia prawa będzie dziełem składającym się z szeregu utworów, np. programów komputerowych, utworów graficznych, tekstowych etc. Prawa do tych utworów, za pośrednictwem Administratora, muszą zostać przeniesione na Instytucję Zarządzającą. Obowiązkiem Instytucji Zarządzającej jest udzielenie nieodpłatnej licencji do tych utworów na rzecz Administratora, który z kolei może udzielać nieodpłatnych sublicencji na korzystanie z tych utworów na rzecz Partnerów.

Istotą Programu jest nieodpłatne rozpowszechnianie nabytej wiedzy i wypracowanych rozwiązań. Wobec powyższego z tytułu udzielenia licencji na korzystanie z utworów nie będą pobierane jakiejkolwiek opłaty licencyjne. Natomiast

w określonym stanie faktycznym, do korzystania z platformy internetowej przez Partnerów może być konieczne zapewnienie świadczenia określonych usług, np. telekomunikacyjnych, hostingowych, serwisowych etc. – kwestie rozliczeń z tym związane muszą uregulować sami Partnerzy na mocy umów pomiędzy sobą lub z podmiotami zewnętrznymi świadczącymi takie usługi.

Zadaniem Instytucji Zarządzającej jest upowszechnianie rezultatów projektu więc nie należy spodziewać się decyzji tego podmiotu odnośnie zakończenia funkcjonowania takiej platformy internetowej. Natomiast jej rozwój powinien być uzgadniany pomiędzy Partnerami (jako podmiotami ją wykorzystującymi) a Instytucją Zarządzającą (jako dysponentem autorskich praw majątkowych).

Czy w związku z rozpowszechnianiem przez Instytucję Zarządzającą dzieł (utworów) powstałych w ramach projektu, Partnerstwo będzie partycypować w tych działaniach? Czy będzie się to wiązać z korzyściami majątkowymi dla poszczególnych Partnerów? W jaki sposób będzie się odbywać proces przenoszenia wypracowanych rozwiązań np. na inne województwo?

Partnerstwo uczestniczy w upowszechnianiu dzieł (utworów) powstałych jako rezultat realizacji projektu. Licencji na korzystanie z tych utworów będzie udzielała nieodpłatnie Instytucja Zarządzająca za pośrednictwem Administratorów. Udzielanie licencji będzie się odbywało w oparciu o zawieranie umów licencyjnych. Powyższe nie wyklucza natomiast możliwości korzystania przez Partnerów z utworów – na zasadach określonych w umowie licencyjnej.

W ramach współpracy ponadnarodowej zostaną opracowane publikacje. Jak rozkładają się prawa autorskie w przypadku, gdy materiały do publikacji przesyłają Partnerstwa z innych krajów, a ekspert (autor) w Polsce określa ramy, w których ma się "zmieścić" publikacja, wprowadza autorski tekst oraz dokonuje redakcji całości publikacji?

Podany przykład dotyczy problematyki współtwórczości. Współtwórcom prawo autorskie przysługuje wspólnie. Przyznanie danej osobie przymiotu współtwórcy wymaga oceny danego stanu faktycznego. W podanym przykładzie, fakt zamieszkania współtwórców w innych krajach nie ma znaczenia dla przyznania im statusu współtwórców, o ile ich działania wskazują na udział w stworzeniu utworu. Określenie zakresu opracowania, wprowadzenie autorskiego tekstu oraz redakcja całości bez wątpienia przesądza, że podmiot który dokonywał tych czynności jest współtwórcą utworu.

Osobnym zagadnieniem jest określenie wielkości udziałów przysługujących współtwórcom. Istnieje domniemanie prawne wzruszalne (można je obalić dowodem przeciwnym), że wielkości udziałów przysługujących współtwórcom są równe. W przypadku zróżnicowanego wkładu twórczego, współtwórcy mogą umownie określić wielkość przysługujących im udziałów bądź żądać ich ustalenia przez sąd.

Jak kształtują się prawa autorskie do utworów powstałych w ramach współpracy ponadnarodowej, jeśli utwory te będą przedmiotem współautorstwa Partnerów z różnych krajów?

Jak wcześniej podkreślono, utwory stworzone przez twórców będących obywatelami innych państw, bądź zamieszkałych w różnych państwach, mogą być przedmiotem wspólnego prawa przysługującego współtwórcom. Współtwórcy posiadają w tym

prawie udziały równe bądź zróżnicowane ze względu na wkład twórczy poszczególnych twórców. Ponieważ współpraca w ramach Programu dotyczyła współdziałania twórców będących obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, należy podkreślić, że każde z tych państw posiada wewnętrzne ustawodawstwo chroniące prawa autorskie twórców a nadto jest stroną Konwencji Berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych. Państwa, do których ma zastosowanie powyższa konwencja tworzą związek w celu ochrony praw autorów do ich dzieł. Można uznać, że standardy ochrony praw autorskich w państwach członkowskich UE są w znacznym stopniu zharmonizowane i odpowiadają regulacji polskiej.

W przypadku problemów szczególnych, np. określenia prawa właściwego dla stosunku prawnego z elementem obcym (międzynarodowego stosunku cywilnoprawnego), konieczne jest posłużenie się normami ustawy - Prawo prywatne międzynarodowe. Przykładowo, zobowiązanie umowne (np. umowę o przeniesienie autorskich praw majątkowych) strony mogą poddać wybranemu przez siebie prawu. Jeżeli strony nie dokonały wyboru prawa, zobowiązanie podlega prawu państwa, w którym strony w chwili zawarcia umowy mają siedzibę albo miejsce zamieszkania. Jeżeli strony nie dokonały wyboru prawa ani nie mają siedziby (miejsca zamieszkania) w tym samym państwie, zastosowanie będzie miało prawo państwa, w którym siedzibę (miejsce zamieszkania) miał nabywca autorskich praw majątkowych.

Czy powstały w ramach projektu „klaster” (w rozumieniu zorganizowanej sieci współpracujących podmiotów), będzie musiał zakończyć działanie lub przejść pod zarządzanie Krajowej Struktury Wsparcia lub Instytucji Zarządzającej po zakończeniu projektu? Czy jeżeli taka sieć podmiotów będzie mogła funkcjonować po zakończeniu projektu, to uzyskiwane przychody będą musiały być zwracane Instytucji Zarządzającej?

W przypadku „klastra” w rozumieniu powyższym (tj. „zorganizowanej struktury współpracujących podmiotów”), prawa autorskie dotyczyć mogą wyłącznie opisu (poradnika, metody) jego tworzenia – o ile taki opis spełniał będzie cechy utworu. Zatem na Instytucję Zarządzającą przeniesione powinny być tylko autorskie prawa majątkowe do takiego utworu, nie zaś uprawnienia właścicielskie w stosunku do podmiotów tworzących „klaster” lub prawa do przychodów osiąganych przez ww. podmioty.

Założmy, że podmiot realizujący projekt jest zainteresowany wydaniem drugiej edycji publikacji i znajduje na nią środki z innego źródła (również prywatnego). Czy w związku z tym musi się zwracać do Instytucji Zarządzającej lub Komisji Europejskiej jako dysponenta autorskich praw majątkowych o pozwolenie na wydanie? Na jakich warunkach wydaje się takie pozwolenia?

Wydanie drugiej edycji publikacji (niezmienionej) będzie się mieścić w licencji udzielonej Partnerowi przez Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Administratora. Środki na pokrycie kosztów wydania kolejnych „edycji” danej publikacji mogą być też pozyskiwane z innych źródeł, w tym prywatnych.

Utworami będącymi rezultatem realizacji projektu w ramach Programu EQUAL są pewne materiały szkoleniowe (np. „broszury” lub „skrypty” w postaci papierowej bądź elektronicznej), a także koncepcje szkoleń wraz z ich programem. Czy Instytucja Zarządzająca uzyskuje pełne prawa do

wykorzystywania powyższych materiałów do swoich celów? Czy musi zachować odpowiednie warunki np. wskazać autorów tych materiałów? Czy twórcy (autorzy ww. materiałów) zachowują pełne prawa do ich wykorzystywania - w innej formie niż ta, w której zostały one opracowane na potrzeby Programu EQUAL (a więc przykładowo pod innym tytułem, w innym układzie graficznym bądź w części)? Czy warunkiem zachowania praw jest możliwość wykazania przez autorów, że treść materiałów szkoleniowych jest wynikiem ich pracy sprzed (spoza Programu EQUAL), bądź, że stanowi ona oczywistą wiedzę z danej dziedziny? Czy sytuacja jest podobna w stosunku do samych koncepcji szkoleń i ich programu? Czy w odniesieniu do materiałów, które zostały one opracowane w ramach działań objętych Programem, autorzy zachowują także swoje prawa, z zastrzeżeniem, że wykorzystywanie lub ich publikacja musi następować z powołaniem na finansowanie z Programu EQUAL?

Jeżeli materiały szkoleniowe oraz programy i koncepcje szkoleń stanowią będą utwory w rozumieniu przepisów prawa, to Partner autorskie prawa majątkowe do tych utworów powinien przenieść za pośrednictwem Administratora na Instytucję Zarządzającą. Instytucja Zarządzająca jako dysponent autorskich praw majątkowych ma prawo wykorzystywania tych materiałów do celów wynikających z Programu i przypisanych jej zadań m.in. udzieli Partnerom, za pośrednictwem Administratora, nieodpłatnej licencji na korzystanie z tych materiałów. Co do zasady, jeżeli twórca nie postanowił inaczej, udostępnianie utworów przez Instytucję Zarządzającą i inne podmioty powinno się odbywać ze wskazaniem nazwiska autora. Autorzy tracą autorskie prawa majątkowe do utworów co do których przenieśli te prawa na inny podmiot. Nie wyklucza to możliwości tworzenia utworów o podobnej tematyce i treści, ale nie identycznych (np. nie można drugi raz „sprzedać” takiego samego podręcznika, ale pod innym tytułem). Obowiązek przeniesienia na Administratora autorskich praw majątkowych nie dotyczy materiałów szkoleniowych, koncepcji, programów szkoleń powstałych bez związku z realizowanym projektem (np. powstałych przed jego rozpoczęciem). W odniesieniu do utworów, które powstały w ramach działań objętych Programem, autorzy nie zachowują praw autorskich majątkowych, ale będą mogli z nich korzystać na warunkach określonych w otrzymanej licencji.

Czy twórcy aplikacji informatycznych (programów komputerowych) zachowują pełnię praw i ich wyłączność w stosunku do aplikacji wykonanych przed bądź niezależnie od Programu EQUAL (jeżeli mogą to odpowiednio udokumentować)? Czy tak samo jest w odniesieniu do modyfikacji lub nowych wersji ww. aplikacji, które powstał w okresie realizacji i w związku z Programem EQUAL?

Tak, twórcy aplikacji informatycznych (programów komputerowych) zachowują pełnię praw i ich wyłączność w stosunku do aplikacji wykonanych przed bądź niezależnie od Programu EQUAL. Natomiast jeżeli stworzyli nowe wersje ww. aplikacji lub programy komputerowe podobne w ramach realizacji zadań Partnerstwa – zobowiązani są do przeniesienia autorskich praw majątkowych do tych utworów na Administratora.

Z § 25 ust. 3 „Umowy o dofinansowanie Działania” (wzór umowy wprowadzony rozporządzeniem z dnia 3.3.2005 r. - Dz. U. z 2005 r., Nr 39, poz. 373) wynika, że umowa o przeniesienie praw autorskich zawarta będzie w celu umożliwienia Krajowej Strukturze Wsparcia, Instytucji Zarządzającej i Komisji

Europejskiej upowszechniania i korzystania z rezultatów Działów 1-3. Uważamy, że do osiągnięcia tego celu wystarczające byłoby udzielenie przez Administratora (Beneficjenta) licencji. Sformułowanie zawarte w tym zapisie sugeruje jednak, że nastąpi ze strony Beneficjenta przeniesienie praw autorskich (majątkowych) do rezultatów będących utworami, czyli Beneficjent będzie pozbawiony wówczas sam możliwości ich upowszechniania i korzystania z ww. utworów na polach eksploatacji wymienionych w § 25 ust. 4 bez zezwolenia Instytucji Zarządzającej.

Ponieważ wzór powołanej umowy wprowadzony został rozporządzeniem, wymóg nieodpłatnego przeniesienia autorskich praw majątkowych jest wiążący, tak jak inne obowiązki wprowadzone powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Administratorzy i Partnerzy będą posiadali licencję na korzystanie z utworów, udzieloną im nieodpłatnie przez Instytucję Zarządzającą.

Czy do momentu podpisania umowy o przeniesienie praw autorskich Krajowa Struktura Wsparcia, Instytucja Zarządzająca i Komisja Europejska nie mają praw do rozpowszechniania i korzystania z utworów (rezultatów projektu) a z momentem zawarcia umowy o przeniesienie praw autorskich uzyskują na to wyłączność na wymienionych w § 25 ust. 4 polach eksploatacji? Czy może należy ten przepis rozumieć w ten sposób, że do momentu podpisania umowy o przeniesieniu praw autorskich Krajowa Struktura Wsparcia, Instytucja Zarządzająca i Komisja Europejska uzyskują - na mocy samej umowy o dofinansowanie działania - licencję do upowszechniania i korzystania z tych utworów?

Tak, do momentu nabycia majątkowych praw autorskich na mocy umowy o dofinansowanie bądź odrębnej umowy o przeniesienia praw autorskich Instytucja Zarządzająca i Komisja Europejska nie mają praw do rozpowszechniania i korzystania z utworów (rezultatów projektu) a z momentem nabycia praw autorskich uzyskują na to wyłączność na wymienionych w § 25 ust. 4 ww. umowy polach eksploatacji (z zastrzeżeniem, że Administratorzy i Partnerzy uzyskają stosowne licencje). Nie można natomiast z zapisów umowy domniemywać, że Instytucja Zarządzająca i Komisja Europejska uzyskują - na mocy samej umowy o dofinansowanie działania - licencję do upowszechniania i korzystania z tych utworów.

Jak będzie się kształtowało uprawnienie Beneficjenta (Administratora) do korzystania z rezultatów (utworów) powstałych podczas Działów 1-3 po zawarciu umowy przenoszącej prawa autorskie?

Beneficjent (Administrator) oraz – za jego pośrednictwem – Partnerzy otrzymają od Instytucji Zarządzającej nieodpłatną licencję na korzystanie z ww. utworów. Do czasu otrzymania takiej licencji podmioty te nie będą mogły korzystać z ww. utworów.

Czy na użytek tego zapisu o „przeniesieniu autorskich praw majątkowych” Działania 1-3 traktujemy odrębnie, czy jako całość – ma to znaczenie ze względu na moment przekazania przez Beneficjenta podpisanej umowy o przeniesieniu praw autorskich – chodzi tu o najpóźniejszy moment przekazania sprawozdania końcowego z działania 3, czy sprawozdań końcowych odpowiednio z Działania 1, potem 2 a następnie 3?

Działania 1-3 traktujemy oczywiście odrębnie, ponieważ na realizację każdego z tych działań Administrator podpisuje odrębną „umowę o dofinansowanie działania”. W

związku z powyższym, zapis o obowiązku przekazania podpisanej umowy o przeniesieniu praw autorskich dotyczy momentów przekazania sprawozdań końcowych z poszczególnych działań a nie dopiero momentu przekazania sprawozdania końcowego z Działania 3.

Czy w umowach cywilnoprawnych zawieranych przez Beneficjenta lub Partnerów z osobami fizycznymi – umowach zlecenia bądź o dzieło – powinny znajdować się zapisy informujące o późniejszym losie praw autorskich majątkowych do utworów, które ewentualnie powstaną jako rezultat wykonania tych umów? Czy te same wymogi dotyczą umów o pracę?

Przepisy prawa nie nakładają obowiązku zamieszczenia w umowach o pracę bądź umowach cywilnoprawnych, które obejmują stworzenie utworów, informacji „o późniejszym losie praw autorskich majątkowych do utworów, które ewentualnie powstaną jako rezultat wykonania tych umów”. Oznacza to przykładowo, że Partner nie musi w tej umowie informować Twórcy, że prawa autorskie do ww. utworów zostaną następnie przeniesione na Administratora a potem na Instytucję Zarządzającą. Natomiast umowy cywilnoprawne powinny zawierać postanowienia o nieodpłatnym przeniesieniu przez Twórcę całości autorskich praw majątkowych na Partnera (Beneficjenta, jeżeli Twórcą tym jest Partner).

Należy podkreślić, że postanowienie o przeniesieniu autorskich praw majątkowych nie jest bezwzględnie konieczne w przypadku umów o pracę, jeżeli z umowy o pracę i zakresu obowiązków pracownika wynika, że tworzenie określonej kategorii utworów objęte jest zakresem tej umowy – w takim przypadku pracodawca nabywa prawa autorskie z mocy prawa. W innych przypadkach, pracodawca i pracownik powinni uregulować kwestie nabycia praw autorskich w umowie o pracę albo umowie odrębnej.

Czy Beneficjent (Administrator) powinien mieć zawarte z Partnerami osobne umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych, czy też wystarczy sama Umowa o Partnerstwie na Rzecz Rozwoju?

Konieczne jest zawarcie odrębnej umowy o przeniesienie autorskich praw majątkowych.